

REPUBLIKA

ROK XVI. ŁÓDŹ. NIEDZIELA, 25 WRZEŚNIA 1938 ROKU

CENA NUMERU 25 GROSZY.

№ 263

Warunki Niemiec dla Czechosłowacji

muszą być przyjęte przez Pragę w ciągu 6 dni
1-go października Niemcy mają wkroczyć do Sudetów

LONDYN, 24 września.

(PAT) Premier Chamberlain po powrocie do Londynu odbył 2-godzinna konferencję z lordem Halifaxem, sir Johnem Simonem i sir Samuelem Hoare przy udziale stałego podsekretarza stanu w Foreign Office sir Aleksandra Cadogana i głównego doradcy dyplomatycznego rządu sir Roberta Vansittarta. Premier złożył w tym gronie szczegółowe sprawozdanie z wczorajszych rozmów z kanclerzem Hitlerem i zaznajomił uczestników tej konferencji z tekstem listów, wymienionych między nim a kanclerzem Hitlerem, oraz treścią memorandum niemieckiego, precyzującego sposób przejęcia terytorium sudeckiego przez Niemcy.

Następnie o godz. 5 i pół po poł. zebrał się gabinet w pełnym składzie i obradował 2 godziny. Podobnie jak w poprzednim gronie, również gabinetowi premier Chamberlain złożył szczegółowe sprawozdanie. Kanclerz Hitler przeciwny ma być przekazaniu komisji międzynarodowej zadania wykreślenia nowej granicy między Niemcami a Czechami.

PROPOZYCJE JEGO MAJĄ PRZE WIDYWAĆ STOPNIOWE ZAJĘCIE TERYTORIUM SUDECKIEGO PRZEZ NIEMCY W 2-CH ETAPACH, PRZY CZYM W PIERWSZYM ETAPIE MIALBY BYĆ ZAJĘTY PAS 15 KLM. W SOBOTE DNIA 1 PAŹDZIERNIKA. POZOSTAŁE TERYTORIUM MIALOBY BYĆ NASTĘPNIE ZAJMOWANE STOPNIOWO.

Propozycje Hitlera domagać się mają donadto plebiscytu na pozostałych obszarach, gdzie zamieszkują mniejszości niemieckie z uwzględnieniem zasady transferu ludności. Kanclerz Hitler stawiać ma jako warunek pokojowej okupacji przez Niemcy terenów, natychmiastowa demobilizację wojskową Czechosłowacji oraz opuszczenie pasa 15 klm. przez wojska czeskie przed dniem 1-go października r. b.

CO DO GWARANCJI DLA NOWEGO PAŃSTWA CZESKIEGO, TO KANCLERZ HITLER GOTÓW

BYLBY UDZIELIĆ JEJ TYLKO WÓWCZAS, O ILE RÓWNIEŻ REWINDYKACJE WĘGIERSKIE I POLSKIE ZOSTANĄ ZASPOKOJONE.

Gabinet brytyjski obradować będzie w niedzielę. Przypuszczalnie zastanawiać się będzie nad taktyką rządu w parlamencie, który zwołany ma być na

Daladier i Bonnet lecą do Londynu

Dziś odbędzie się narada anglo-francuska

LONDYN, 24 września.

(PAT) Brytyjskie ministerstwo spraw zagr. ogłosiło dziś komunikat treści następującej:

Daladier i Bonnet przyjęli zaproszenie rządu brytyjskiego przyjazdu do Londynu celem zapoznania się z wynikami rozmów w Godesberg i naradzenia się nad nimi.

Daladier i Bonnet przybędą do Londynu samolotem w godzinach popołudniowych. Niezwłocznie po ich przybyciu rozpocznie się narada z premierem Chamberlainem.

Włochy dążą do lokalizacji ewentualnego konfliktu zbrojnego w Czechosłowacji. — Mowa Mussoliniego w Padwie

Padwa, 24 września

(PAT) O godz. 11 rano na jednym z największych placów we Włoszech, mia nowicie na Prats dela Valle w Padwie zgromadził się olbrzymi, 300-tysięczny tłum, złożony z oddziałów faszystowskich i licznych rzesz publiczności, do którego przemówił Mussolini.

Poruszając sprawę Czechosłowacji Mussolini oświadczył, że na czele rządu czeskiego stanął gen Syrowy, o którym wszyscy mówią, że jest bardzo a na wet za bardzo przyjacielem Moskwy. Pierwszym krokiem nowego rządu było ogłoszenie mobilizacji powszechnej.

Wobec tego faktu oraz terroru, jaki wprowadzili Czesi w Sudetach, Niem-

cy dały dowód największego umiarkowania,

PRAGA, 24 września.

(PAT) Czeska Agencja Telegraficzna donosi w godzinach wieczornych, iż memorandum Hitlera na skutek trudności komunikacyjnych nie zostało dotychczas doręczone rządowi praskiemu. Poseł brytyjski w Pradze Newton od-

wiedził dziś po południu ministra Krof-

te, jednak memorandum nie doręczył.

MEMORANDUM TO MA BYĆ DO-

STARCZONE DO PRAGI PRZEZ SPE-

CJALNEGO KURIERA, KTÓRY PRZY-

BĘDZIE DO PRAGI Z LONDYNU SA-

MOLOTEM.

LONDYN, 24 września.

(PAT) W kołach dyplomatycznych

twierdzą, że memoriał niemiecki żąda

odwołania przez Pragę powszechnej mo-

bilizacji. Memoriał ten, przedstawiony

został premierowi Syrowemu przez po-

śła brytyjskiego Newtona jeszcze w cią-

gu nocy, ale

W LONDYNIE NIE ULEGAJĄ ŻAD-

NYM ŻYLNIZIOM, ABY RZĄD CZE-

SKI TE WARUNKI PRZYJĄŁ. WE-

DLUG TUTEJSZYCH KÓŁ POLITYCZ-

NYCH NALEŻY SIĘ PRZETO LICZYĆ

Z ROZWOJEM WYPADKÓW W CIA-

GU NAJBLIŻSZYCH 48 GODZIN.

jeszcze czas na takie rozwiązanie, a je-

żeli konflikt miałby mimo wszystko wy-

buchnąć, to istnieją wszystkie dane, że

będzie on zlokalizowany. Włochy i

Niemcy nie byłyby krajami, które sta-

nowią jednolity blok.

W zakończeniu Mussolini oświad-

czył, iż nie odczuwa potrzeby zwywa-

nia narodu włoskiego do zachowania

spokoju, którego dał on dowody i do-

dał, zwracając się wprost do tłumów:

Jesteście gotowi na każde wydarzenie.

Tłum odpowiada grzmiącym „tak”,

na co Mussolini stwierdza, że ten bez-

mierny okrzyk usłyszany został w ca-

łym świecie, a z tłumem tym odpowie-

dział cały naród włoski.

Francja powołała pod broń niektóre kategorie rezerwistów, celem wzmocnienia obrony granicy

PARYŻ, 24 września.

(PAT) Ogłoszone dziś zarządzenia, po wołujące pod broń niektóre kategorie rezerwistów, skomentowane zostały na-

tychmiast w sensie uspakajającym przez francuską agencję urzędową. Jednocześnie komentarze prasy paryskiej stwierdzają, że jest to dalszy ciąg zarządzeń

wojskowych, wydanych już od 3 dni i mających na celu wzmocnienie wszechstronnej obrony granicy. Podkreślane jest w szczególności, że nie zachodzi tu wypadek mobilizacji.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA Z CZECHAMI WSTRZYMANA

Czesi nie przepuścili pociągu do Rzymu i Wiednia. — Poczta czeska zawiesiła również rozmowy międzynarodowe

WARSZAWA, 24 września.

Dzisiaj w południe nie przybył do Warszawy pociąg pospieszny z Rzymu, Pragi i Wiednia. Przybyły jedynie wagony z Katowic. Jednocześnie przybyły przepełnione podróżnymi wagony, które wczoraj wieczorem odeszły z Warszawy pociągami pospiesznymi, zdążającymi do Pragi, Wiednia i Rzymu. Wagony te zawrócone zostały ze stacji granicznej Zebrydowice, gdyż czeska służba pograniczna i kolejowa odmówiła przyjęcia pociągu międzynarodowego, twierdząc, iż ma rozkaz całkowitego zamknięcia gra-

nicy Czechosłowacji z państwami sąsiednimi.

Berlin, 24 września.

(PAT) Według wiadomości, nadchodzących z pogranicza, w piątek ok. godziny 19-ej komunikacja kolejowa pomiędzy Rzeszą a Czechosłowacją została przerwana całkowicie przez Czechów, gdyż po stronie czechosłowackiej na wszystkich 10 liniach kolejowych zostały wysadzone tory i mosty.

W Lundenburg Czesi zatrzymali około 30 niemieckich funkcjonariuszy kolejowych i celnych. Władze niemieckie

ze swej strony zatrzymały znajdujących się na terytorium Rzeszy czeskich kolejarzy i celników, którzy będą zwolnieni dopiero wówczas, gdy zatrzymani w Lundenburg funkcjonariusze niemieccy powrócą do Niemiec.

Wiedeń, 24 września.

(PAT) Komunikacja kolejowa terenów b. Austrii z Czechosłowacją została całkowicie przerwana.

Praga, 24 września.

(PAT) Czeska Agencja Telegraficzna donosi, że prowizorycznie zawieszono przyjmowanie depeš zarówno od

osób prywatnych wewnętrznych jak i zagranicznych od osób prywatnych. ZAWIESZONO RÓWNIEŻ ROZMOWY TELEFONICZNE MIĘDZYMIASTOWE I MIĘDZYMIASTOWE.

ZAWODOWE KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
FR. GRĘTKIEWICZA
ŁÓDŹ, Al. Kościuszki 68 - Tel. 175-35.
PRZYJMUJE ZAPISY NA NOWY KURS

CO SIĘ DZIEJE W PRADZE?

Gen. Krejczy naczelnym wodzem armii czeskiej. — Cudzoziemcy opuszczają Czechosłowację. — Aresztowanie posła sudeckiego Kundta

GEN. SYROVÝ

generalny inspektor armii czechosłowackiej, stanął na czele nowego rządu czeskiego.

PRAGA, 24 września.

(PAT) Ujawniający się w Pradze nastroj przygnębienia potęguje się z każdym dniem. Okna mieszkań są w nocy szczelnie pozastawiane. Reklamy neonowe są pogaszone już od kilku dni. Tramwaje i samochody kursują w nocy z przyświecłymi światłami. Odczuwa się ostry brak benzyny. Stacje benzynowe sprzedają co najwyżej 5 litrów na wóz. Włóczęgowie dziennikarzy zagranicznych na wieść o ogłoszeniu mobilizacji opuścili Pragę.

PRAGA, 24 września.

(PAT) Prezydent republiki mianował gen. Krejczy, dotychczasowego szefa sztabu generalnego, naczelnym wodzem sił zbrojnych kraju.

Jednocześnie prezydent mianował gen. Haszeka generalnym inspektorem obrony przeciwlotniczej na terenie całego państwa.

PRAGA, 24 września.

(PAT) W dniu dzisiejszym opuścilo wielu przebywających tam cudzoziemców Pragę. W konsulatach zanotowano ożywioną frekwencję interesantów, ubiegających się o wizy. Znaczna część cu-

Premier i wicepremier na Zamku

Warszawa, 24 września.

(PAT) P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś p. prezesa rady ministrów gen. Stawoja Składkowskiego i p. wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

dziołców udaje się do Polski. Konsulat polski wydał dziś kilkaset wiz wjazdowych. Wśród osób, kierujących się do Polski, przeważają obywatele angielscy i francuscy.

WOLNA WSZECHNICA POLSKA

Łódź, ul. Dr. S. STERLINGA 24. Tel. 176-71

Wydziały: NAUK MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

(magisterium biologii)

NAUK HUMANISTYCZNYCH (magisteria: filologii polskiej, filozofii, historii)

PRAWA I NAUK EKONOMICZNO-SPOŁECZNYCH

(magisterium nauk ekonomiczno-społecznych)

PEDAGOGICZNY (magisterium pedagogiki)

Czesne od zł. 80.— 135.— semestralnie

Informacje i zapisy w Sekretariacie codziennie od godz. 16—19.

Depesza dziennikarzy i wydawców

do Marsz. Smigłego-Rydzia i premiera Składkowskiego

Warszawa, 24 września.

(PAT) Władze Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej i Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism wysłały do p. Marszałka Smigłego-Rydzia, p. premiera gen. Stawoj-Składkowskiego i p. ministra spraw zagranicznych J. Becka depesze treści następującej:

„W pamiętnym dla Polski i świata roku 1919, gdy naród polski ciężko zmagił się z nawałą bolszewicka, wojska czeskie podstępnie zajęły Śląsk Zaolzański.

Naród polski nigdy nie uznał tego faktu, czemu dawała wyraz prasa polska zarówno w r. 1919, jak i przez blisko dwa dziesiątki lat.

Dziś, kiedy w obliczu wielkich przemian w Europie, Polska w poczuciu słuszności swej sprawy, występuje o na prawienie tej dziejowej krzywdy Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism i Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentujące prasę polską wszystkich kierunków politycz-

nych stwierdzają jednolite w tej sprawie stanowisko całej polskiej opinii publicznej, zjednoczonej z armią i jej Naczelnym Wodzem.

Za Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej
Prezes (—) Mieczysław Ścieżyński
Sekretarz generalny

(—) Medard Kozłowski.

Za Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism

(—) Feliks Mrozowski

prezes rady naczelnej

(—) Stefan Krzywoszewski

dyrektor Związku

(—) Stanisław Kauzik.

Tekst depeszy wysłany został do Federacji Międzynarodowej Dziennikarzy (F.I.J.) z prośbą o zakomunikowanie go wszystkim zrzeszonym narodowym związkom dziennikarskim, oraz do władz Federacji Międzynarodowego Związku Wydawców do Zurychu, Paryża, Londynu, Rzymu i Hagi.

Niniejszym uprzejmie zawiadamiam Sz. Panie, iż wróciliem z Paryża z najnowszymi modelami na sezon jesienno - zimowy 1938/39

Renomowany Zakład **M. Cymerman**

Krawiecki Damski Piotrkowska 46. Telefon 211-78

Katastrofa kolejowa w Prusach Wschodnich

Królewiec, 24 września.

(PAT) W Reuschenfeld (Prusy Wsch.) wydarzyła się katastrofa kolejowa, w której osiem osób zostało ciężko rannych, zaś 4 ciężko. Pociąg pospieszny, zdążający z Królewca do Angerburga zderzył się w Reuschenfeld z pociągiem towarowym, jadącym w przeciwnym kierunku. Przyczyna katastrofy do tychczas nie wyjaśniona.

Nowy komisarz Ligi dla spraw uchodźców

Genewa, 24 września.

Sir Herbert Emerson b. gubernator Pendżabu mianowany został Wysokim Komisarzem Ligi Narodów dla spraw uchodźców. Nominacja ta będzie prawdopodobnie zatwierdzona przez zgromadzenie Ligi Narodów. Jako zastępca Wysockiego Komisarza przewidziany jest p. Charles Kuhlman, urzędnik sekretariatu Ligi Narodów.

BERLIN, 24 września.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Klingenthal, że oddział czeski okopał się w odległości około 500 mtr. od granicy na stoku wzgórza w pobliżu m. Gruenberg. Szosa Graslitz — Klingenthal jest zabarykadowana.

PRAGA, 24 września.

(PAT) Przewodniczący klubu parlamentarnego partii sudecko - niemieckiej pos. Kundt, który w ciągu ostatnich 2-tych tygodni nie opuszczał Pragi, został dziś przez policję czeską aresztowany.

Przewodniczący Niemieckiego Związku Pomocy w Pradze oraz jego zastępca zostali w sobotę aresztowani w mieszkaniach i przetrzymani przez cały dzień w urzędzie policyjnym. Zwolniono ich wieczorem.

W ciągu dnia sobotniego aresztowano na całym terenie Czechosłowacji wielu obywateli Rzeszy. Aresztowano m. in. dziennikarzy niemieckich Wagnera i Riedla, którzy przejeżdżali tranzytem przez Czechy.

Hitler z Chamberlainem w Godesberg nad Renem.

Wytworni Panowie ubierają się w firmie **Dziedzic Władysław**
Sienkiewicza 27, tel. 264-50
Specjalność: FUTRA I FRAKI

Ważne narady na Zamku

Ambasadorowie: Anglii, Japonii i Francji u min. Becka

Warszawa, 24 września.

P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj w południe w obecności Marszałka Śmigłego-Rydza, prezesa rady ministrów gen. Sławoj-Składkowskiego i ministra spraw zagranicznych J. Becka, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

Minister spraw zagranicznych J. Beck przyjął w godzinach wieczornych

ambasadora Wielkiej Brytanii sir H. W. Kemmerda, ambasadora Japonii p. Satoh i ambasadora Francji p. Leona Noel.

Czynnikami decydującymi trzymały rękę na pulsie chwili dziejowej, a urząd spr. zagranicznych pozostaje w kontakcie z przedstawicielami obcych państw, zwłaszcza zachodnich, które czynią zabiegi około pokojowego rozwiązania węzła czechosłowackiego.

Kandydaturę prem. Składkowskiego na posła

wysunęło społeczeństwo Turku

Warszawa, 24 września.

Jak donoszą z Turku pod Kaliszem odbyły się tam zebrania obywatelskie zwołane z inicjatywy OZN.

Na zebraniach tych uchwalono jedno głośno wysunąć przy nadchodzących

wyborach do sejmu ponownie kandydaturę premiera dr. Sławoj-Składkowskiego jako posła okręgu tureckiego.

Mandat posła okręgu tureckiego piastował gen. Sławoj Składkowski również w sejmie rozwiązany przed dwoma tygodniami.

Na co godził się Chamberlain?

Echo rozmów w Godesbergu

Jak już donosiliśmy wczoraj, premier Chamberlain domagał się od kanclerza Hitlera: 1) Przyjęcia planu londyńskiego jako podstawy rokowań, 2) Szybkiego załatwienia sprawy Sudeatów, a pozostawienia sprawy żądań Polski i Węgier na okres późniejszy, 3) Gwarancji, że przed ukończeniem rokowań Niemcy nie rozpoczną kroków zbrojnych.

Premier Chamberlain zaznaczył, że w razie nieuwzględnienia wymienionych postulatów, sojusz francusko-czeski pozostaje w mocy.

W odpowiedzi na żądania premiera angielskiego kanclerz Hitler zażądał:

1) Natychmiastowego załatwienia sprawy wszystkich granic Czechosłowacji,

2) Ustąpienia Benesa.

Jednocześnie Hitler oświadczył, że wobec zarządzeń wojskowych w Czechosłowacji oraz wobec groźby rewolucji komunistycznej w tym państwie, Niemcy pozostawiają sobie wolną rękę.

Napreżoną sytuację zaostrzyło jeszcze ogłoszenie mobilizacji w Czechosłowacji.

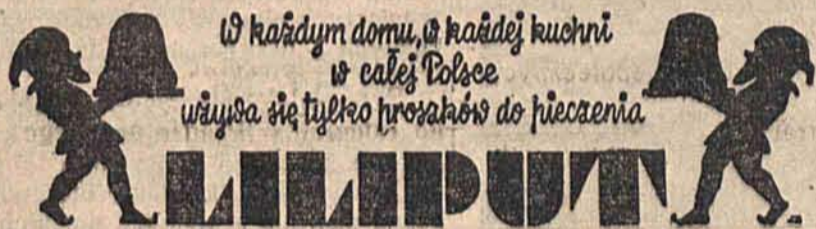
Ja jestem najtańszą pralką -

gdyż skracam czas prania i zaledwie za kilka groszy pracuję przez całą noc, usuwając w prosty i nieszkodliwy sposób brud z namoczonej bieleziny. Kto mnie stosuje jest bardzo zadowolony.

Henko

do moczenia bieleziny i zmiękczenia wody

H.76/33g. Sprzedaż tylko w paczkach. — Wystrzegać się naśladowictw!

W każdym domu, w każdej kuchni w całej Polsce używa się tylko proszków do pieczenia

LILIPUT

Sowiety nie przyjdą z pomocą Czechosłowacji

Drugie oświadczenie Litwinowa w Genewie

GENEWA, 24 września.

(PAT) Przemawiając na posiedzeniu 6-tej komisji zgromadzenia Ligi Litwinów odparł zarzuty, iż Sowiety nie wypełniły swych zobowiązań, wypływających z paktu z Czechosłowacją.

Litwinow podkreślił, że pakt ten był częścią zamierzonego układu wschodniego, który nie doszedł do skutku, oraz że jest on podporządkowany paktowi francusko-czechosłowackiemu.

Komisarz sowiecki stwierdził dalej, iż rząd czechosłowacki przyjął propozycje londyńskie, w których zawarty jest m.

in. warunek wypowiedzenia układu, łączącego Czechosłowację ze Związkiem Sowieckim. Na skutek tego rząd sowiecki może uważać, iż nie obowiązuje

go nadal pakt z Czechosłowacją, którego działanie zresztą uzależnione było całkowicie od ewentualnego wystąpienia Francji.

KOMUNIKAT

Uprzejmie zawiadamiamy PT. Publiczność, iż na sezon bieżący polecamy na płaszcze demi-saison'owe i zimowe materiały z prawdziwej angielskiej, czysto kamgarnowej przędzy, w pięknych wiązaniach (wzory z kolekcji francuskich i angielskich), z pełną gwarancją za praktyczność, jednej z najstarszych, przodującej fabryki bielskiej

RODIN

wł. Hess Piesch i Strzygowski
BIELSKO

Już do nabycia

A. Rabinowicz
Piotrkowska 10, tel. 218-84

Noworoczne życzenia

Roosevelta dla Żydów

Waszyngton, 24 września

Z okazji żydowskich świąt noworocznych prezydent Roosevelt ogłosił następujące życzenie dla Żydów:

Jestem szczęśliwy, mogąc przyłączyć się do obchodu Nowego Roku i żywić bardzo szczerą nadzieję, że ścieżka, która dziś nam się jeszcze tylko nader mgliście zarysowuje, stanie się rychło prawdziwą drogą, wiodącą do pokoju światowego i sprawiedliwości światowej.

Przymus posiadania wizy przez obywateli czeskich w Belgii

Bruksela, 24 września.

Urzędowo donoszą, że rząd belgijski wprowadza od 1-go października dla wszystkich obywateli czechosłowackich tymczasowo przymus posiadania wizy.

Uchwały rady naczelnej P.P.S.

w sprawie wyborów do Sejmu i do samorządów

Warszawa, 24 września.

Dzisiaj rano w gmachu Związku Zawodowego kolejarzy zebrała się rada naczelna PPS pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego rady, wiceprezenta miasta Piotrkowa Uziembły, który zastępował chorego prezesa rady b. posła Zygmunta Lutawskiego.

Rada naczelna PPS obradowała niemal w pełnym komplecie bo przy udziałzie blisko 70 członków. Na podstawie referatu sekretarza generalnego PPS b. pos. Pużaka oraz przewodniczącego C.

K. W. PPS b. posła Arciszewskiego rozwinęła się żywa wielogodzinna dyskusja nad sytuacją polityczną wewnętrzną i międzynarodową.

W rezultacie dyskusji uchwalono szereg rezolucji utrzymanych na ogół w tonie opozycji przeciw rządowej. — W szczególności postanowiono zająć stanowisko negatywne wobec wyborów do Sejmu i Senatu, natomiast wziąć udział aktywny w wyborach samorządowych miejskich i wiejskich.

Falszywe wiadomości szerzone przez propagandę czeską

Warszawa, 24 września

(PAT) Wobec wiadomości, rozsyłanych przez źródła zagraniczne, a w szczególności czeskie o rzekomej zgodzie rządu czechosłowackiego na odstąpienie Polsce Śląska i gotowości przystąpienia w tej sprawie do rokowań, Polska Agencja Telegraficzna stwierdza, że wiadomość ta jest pozbawiona wszelkich podstaw i stanowi próbę dywersji na rzecz propagandy czeskiej.

Kardynał Pacelli ranny w wypadku samochodowym

Cita del Vaticano.

(PAT) Samochód, którym wracał z Castel Randolfo do Watykanu kardynał sekretarz stanu Pacelli zderzył się z innym samochodem na Via Appia. Kardynał Pacelli został ranny w głowę. Kardynała przewieziono do Watykanu, gdzie zaopiekował się nim przyboczny lekarz Ojca Świętego.

Nastroje w Paryżu

Paryż, 24 września

(PAT) W Paryżu daje się zauważyć wyraźna fala nastrojów antypolskich, co się wyraża m. in. w wypowiedzianiu pracy robotnikom Polakom, albo np. w takich wypadkach, jak wypowiedzianie mieszkańca Polakom, odnajmującym pokoje u Francuzów.

Wyrok śmierci w Gdańsku

Gdańsk, 24 września.

Sąd gdański skazał na śmierć 22-letnią Gertrudę Jungową za zamordowanie z premedytacją 6-letniej nasierbicy.

KRWAWE STARCIA NA ŚLĄSKU ZAOLZAŃSKIM

Ludność polska toczy walki partyzanckie z Czechami. — Są zabici i ranni

CIESZYN, 24 września.

(PAT) Podniosły nastrój wśród ludności polskiej na Śląsku Zaolzańskim wzrasta z każdą chwilą w miarę nadchodzących z głębi państwa czechosłowackiego wiadomości o rosnących wpływach komunistycznych w Pradze oraz wskutek niebywałego zaostrenia TERORU I SZYKAN, KTÓRE ZASTOSOWAŁY WŁADZE CZESKIE WOBEC LUDNOŚCI POLSKIEJ.

W ostatnich 48 godzinach mnożą się wypadki aresztowań Polaków, a nocne rewizje w mieszkaniach polskich są na porządku dziennym. Coraz większe zdenerwowanie ogarnia Czechów na Śląsku Cieszyńskim, którzy utracili wiarę w możliwość utrzymania całości republiki. Wypadki opuszczenia Śląska i ucieczki w głąb kraju ze strony ludności czeskiej stają się coraz liczniejsze. Szczególny stan podniecenia panował po ogłoszeniu mobilizacji. Wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że chwila jest poważna i decydująca.

Nad ranem i w ciągu dnia nadeszły wiadomości O STARCACH MIĘDZY WŁADZAMI CZESKIMI A LUDNOŚCIĄ POLSKĄ, KTÓRA PODPROWADZONA DO ROZPACZY ZAOSTRZONYMI PRZEŚLADOWANIAM PRZECHODZI DO CZYNNEGO OPORU WOBEC ZNIENAWIDZONEGO ZABORCY.

Nocy dzisiejszej koło godz. 3-ej nad ranem w Cieszynie obok mostu granicznego doszło do starcia między ludnością polską a władzami czeskimi, spowodowanego przez Czechów. Ilu było uczestników starcia trudno stwierdzić, natomiast ze strzelaniny oraz kłopotu karabinów maszynowych, które dały się słyszeć w znacznym odległości od granicy czeskiej, sądzić należy, że była ich poważna liczba.

Z okolic nadeszła wiadomość o napadzie komunistów czeskich na ludność polską. Polacy odparli energicznie napastników, którzy cofnęli się w zamieszaniu.

W pobliskim Cieszynie panuje nastrój wyczekiwania. Droga, prowadząca do mostu na Olzie jest stale pełna ludzi. Wzrasta fala uchodźców polskich z Czechosłowacji. Wśród zgromadzonej u brzegów rzeki publiczności powtarza się wiadomość, przyniesiona z Olzy przez uchodźców, którzy opowiadają o swych ciężkich przeżyciach i rozpacz, do której doprowadzają ludność polską ostrymi represjami znienawidzone władze czeskie.

Audycje tajnej radiostacji za Olzą wywołują zrozumiałą radość wśród ludności polskiej i poruszenie władz czeskich, które dotychczas nadaremnie poszukują miejsca, skąd radiostacja nadaje swe wiadomości.

Uchodźcami polskimi opiekuje się specjalny komitet w Cieszynie, udzielając im niezbędnej pomocy.

W okolicach Skrzeczonia aresztowano 4-ch robotników polskich, ponieważ nie chcieli wznosić okrzyków na cześć nowego rządu czechosłowackiego.

Cieszyn, 24 września

(PAT) W czeskim Cieszynie nie zapalono dziś świateł. Z zapadnięciem zmroku miasto jest pogrążone w ciemnościach.

Cieszyn, 24 września.

Coraz to liczniejsi uchodźcy ze Śląska Zaolzańskiego, którzy znaleźli się dzisiaj około południa w Cieszynie, chroniąc się przed mobilizacją, przynoszą wiadomości, iż fala teroru i prześladowań ze strony władz czeskich powoduje coraz liczniejsze akty czynnej reakcji ze strony ciemionej ludności polskiej.

Ubiegłej nocy nastąpił cały SZEREG KRWAWYCH ZAJŚĆ, WYNIKŁYCH Z KONIECZNOŚCI SAMOBRONY NA CAŁYM OBSZARZE ŚLĄSKA ZAOLZAŃSKIEGO od Bogumina do Jabłonkowa. Co do szeregu miejscowości, z których pochodzą uchodźcy, można było ustalić na podstawie ich opowiadań, że krwawych rozpraw ludności polskiej Śląska z policją i żandarmerią czeską.

Rozkaz mobilizacji został zbrojotoczony przez Polaków, którzy bądź chronią się na teren Polski, przechodząc przez granice, bądź też kryją się po lasach i ścigani przez władze czeskie, zdobywają broń w walkach z żandarmerią i policją. TWORZA SIĘ W TEN SPOSÓB SAMORZUTNE GRUPY I GRUPKI UZBROJONEJ LUDNOŚCI, zasilane dezertarami z wojska czeskiego, którzy przynoszą ze sobą karabiny, granaty ręczne, a nawet karabiny maszynowe i amunicję.

W JABŁONKOWIE TRWAŁY PRZEZ CAŁĄ NOC KRWAWY WALKI, PO CIĄGAJĄC ZA SOBĄ OFIARY W LU-

DZIACH. Są zabici i ranni, przy czym liczba strat po stronie polskiej jest większa, niż po czeskiej.

W okolicach Bystrzycy grupy Polaków osaczyły oddział żandarmerii czeskiej, który po dłuższej walce, został zmuszony do poddania się i rozbrojenia.

W Trzyciu o godz. 2-ej w nocy słychać było gwałtowną strzelaninę, w wyniku której są zabici i ranni po obu stro-

Przy zaburzeniach żołądkowo-jelitowych, zwłaszcza, gdy przewód pokarmowy przeładowany jest jedzeniem i napojami, szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa jest prawdziwym dobrodziejstwem.

nach. Dwóch żandarmów czeskich zostało zabitych.

W Cieszynie czeskimi grupami Polaków dezertarów z armii czeskiej rozbrojono oddział wojska czeskiego, zdobywając na nim karabiny i granaty. Przy pomocy zdobytej broni Polacy zmusili do ucieczki drugi oddział, który szedł na pomoc rozbrojonym. Są zabici i ranni.

W okolicy Frysztatu doszło do starcia między tamtejszą ludnością a oddziałem żandarmerii czeskiej, wysłanym dla przypilnowania wykonania zarządzeń mobilizacyjnych. W starciu jedna osoba została zabita, kilka odniosło rany.

W okręgu bogumińskim słychać było przez całą noc odgłosy strzałów z karabinów ręcznych i maszynowych. Szczegóły zajść nie są dotychczas znane.

Podobno liczba zabitych i rannych we wszystkich tych starciach jest dość wysoka.

LICZBA ZABITYCH CZECHÓW W SAMYM CIESZYNIE WYNOŚI OKOŁO 12 OSÓB, LICZBA OFIAR ZE STRONY POLSKIEJ JEST TRUDNA DO USTALENIA.

JAK WIDAĆ, OPISANE POWYŻEJ STARCIA, ZACZYNAJĄ NABIERAĆ CHARAKTERU WALK PARTYZANCKICH Z PRZEŚLADOWCAMI CZESKIMI.

O powyższych krwawych starciach doniosła dziś po południu tajna radiostacja polska na Śląsku Zaolzańskim, wzywając wszystkich Rodaków do naśladowania tych pierwszych bohaterów, walczących o przynależność Śląska Zaolzańskiego do Polski.

Władze czeskie czynią gorączkowe poszukiwania tajnej radiostacji, przeszu kiwane są ciągle mieszkania Polaków we wszystkich okręgach, odbywają się liczne dewizje w domach polskich.

Z Pragi przybyły na Śląsk Cieszyński oddziały pułku radiotelegraficznego, wyposażone w specjalne aparaty, których zadaniem jest wykryć miejsce, gdzie znajduje się tajna radiostacja, nawołująca nieustannie ludność polską do stawiania władzom czeskim czynnego oporu i zapowiadająca bliski dzień wyzwolenia Śląska z pod obcej przemocy.

Radiostacja w Morawskiej Ostrawie stara się przysłuszyć audycje tajnej polskiej radiostacji, która przeszkadza emisjom, która przeszkadza emisjom Morawskiej Ostrawy, nadając w przerwach audycji przemówienia antyczeskie i muzykę z płyt z marszami polskimi. Obecnie tajna radiostacja polska przeszła na inną falę i pracuje niezagłuszona emisjami Morawskiej Ostrawy. Emisje tajnej polskiej radiostacji są doskonale słyszane na całym Śląsku.

Niemiecko-austriacka granica celna

będzie zniesiona 1 października

Berlin, 24 września.

(PAT) Minister finansów wydał dziś rozporządzenie znoszące z dniem 1 października cła na towary pochodzenia niemieckiego przywożone z terenu dawnej Rzeszy do b. Austrii. Ochrona gospodarczych interesów b. Austrii, dopóki to będzie konieczne, zapewniona będzie innymi środkami.

Doroczne święto Rezerwistów

Dnia 2 października r. b. Związek Rezerwistów obchodzi swoje doroczne święto organizacyjne.

Szeregowi, podoficerowie i oficerowie rezerwy! Miejsce wasze w koleżeńskich szeregach związku rezerwistów, który tworzy kadry wyszkolonych i uświadomionych obrońców Ojczyzny.

Wszyscy do szeregu Związku Rezerwistów. Zapisy przyjmuje kancelaria Związku, ul. Strzelecka 2/8 w godzinach od 18 do 21-ej.

Na granicy czesko-niemieckiej

Zniszczony most na granicy czechosłowacko-niemieckiej. Jak wiadomo, przerwane zostały wszelkie połączenia na tej granicy.

Stan wyjątkowy w Palestynie wprowadzono w 7 miastach

Londyn, 24 września.

(PAT) W Palestynie w 7-miu miastach wprowadzono obecnie stan wyjątkowy, który obowiązuje od zachodu do wschodu słońca. Miastami tymi są: Jerozolima, Haifa, Jaffa, Jenin, Nablus, Nazaret, Tulkaren. Ponadto podobny stan wyjątkowy obowiązuje na wszelkich ważniejszych drogach i na obszarze szerokości 2 km. po obu stronach linii kolejowej, idącej do Egiptu. W południowej części Palestyny wprowadzono, również cały szereg dekretów, ograniczających swobodę poruszania się.

Na znak protestu przeciw aresztowaniom przywódców ruchu terrorystycznego

oraz na znak żałoby po zabitym niedawno w utarczce z wojskiem brytyjskim przywódcą powstańców. Arabowie ogłosili wczoraj strajk powszechny w Nazarecie, Tyberiadzie, Haifie, Jerozolimie i kilku innych miejscowościach.

Wczoraj zabity został na stacji w Jaffie policjant arabski a w pobliżu Haify znaleziono zwłoki zastrzelonego Araba. Istnieje przypuszczenie, że obaj padli ofiarami terrorystów arabskich.

Wybuch miny lądowej pod samochodem wojskowym spowodował wczoraj ciężkie poranienie 6-ciu żołnierzy brytyjskich.

Budapeszt przygotowuje się do odparcia ewentualnego ataku lotniczego

Budapeszt, 24 września.

(PAT) Dzień dzisiejszy upłynął w Budapeszcie pod znakiem przygotowań do rozpoczynających się w poniedziałek wielkich ćwiczeń przeciwlotniczych. Na murach miasta poróżlepiano ogłoszenia, informujące ludność, jak się ma zachować podczas ćwiczeń. Kraje chodni-

ków na skrzyżowaniach ulic pociągnięte są białą farbą, by były w ciemności lepiej widoczne. Nieliczne lampy uliczne które nie będą pogaszone, otoczono odpowiednimi zasłonami. Specjalni instruktorzy poinformowali pracowników urzędów państwowych i prywatnych, jak się mają chronić w razie ewentualnego ataku.

Fabryka Pończoch i Skarpetek

„SZANIEWA“

Łódź, Brzozowa 5-7-9

tel. 188-91.

Skład fabryczny: WARSZAWA, ul. BIELAŃSKA Nr. 18, tel. 11.80-71

zasiła ta droga swoim Klientom, Agentom, Dostawcom, Rodzinie i Znajomym

SERDECZNE ŻYCZENIA NOWOROCZNE

W związku z nadchodzącym sezonem polecamy nasze nowe gwarantowane pończochy z maszyn precyzyjnych „BOLERO“ oraz, znane ze swej dobroci pończochy z naturalnego jedwabiu ze znakiem fabrycznym „66“.

Miejski Instytut Higieny

powstanie w Łodzi. — Uruchomiony również będzie 3-ci ośrodek zdrowia

Przy Wydziale Zdrowia Zarządu Miejskiego w Łodzi zorganizowany zostanie Miejski Instytut Higieny, który składać się będzie z dwóch oddziałów: bakteriologicznego i badania żywności.

W Łodzi istnieje Państwowy Zakład Higieny, który m. in. zajmuje się również badaniem żywności, ale Zakład ten

obejmuje swym zasięgiem teren trzech województw: łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego i wobec nawału pracy nie może sprostać wszystkim zadaniom, a zwłaszcza nie odpowiada potrzebom rozwijającej się Łodzi.

Miasto prowadziło dotychczas pracownię bakteriologiczną, która mieści się przy ul. Gdańskiej. Obecnie pracownia ta będzie rozbudowana i powstanie przy niej Zakład Badania Żywności na wzór podobnego, istniejącego w Warszawie.

Zakład ten przyczyni się w znacznym stopniu do zwiększenia nadzoru nad artykułami spożywczymi i czystością wody studziennej.

Jednocześnie, jak się dowiadujemy, rozbudowana zostanie sieć ośrodków zdrowia w Łodzi.

Łódź posiada dwa ośrodki, mieszczące się przy ul. Dworskiej dla północnej dzielnicy miasta i przy ul. Lubelskiej, dla mieszkańców dzielnicy południowej. Obecnie uruchomiony zostanie trzeci ośrodek zdrowia, przeznaczony dla zachodniej części miasta, a przede wszystkim dla Widzewa.

Z dziejów Łodzi

Dnia 25-go września 1867 roku Łódź przeżyła wielki ewenement: Oto po raz pierwszy uzyskała stały teatr polski pod dyrekcją Anastazego Trapszo, seniora sceny rodzimej i ojca wielkiej rodziny artystyczno-teatralnej w Polsce. Trapszo wprowadził do repertuaru sceny łódzkiej wyłącznie dzieła polskie, cieszące się niebywałym na ówczesne stosunki łódzkie powodzeniem. Trapszo, podobnie jak i następcy jego Grubiński i Łuba, grali w nowowytwarzanym teatrze Sellina przy dzisiejszej ulicy 11 Listopada 16.

Wrzesień
25
Niedziela

Dzisiaj Ładysława
Jutro Cypriana i Justyny

Wschód słońca	5.25
Zachód słońca	17.31
Wschód księżyca	7.49
Zachód księżyca	18.14
Długość dnia	12.47
Ubyło dnia	4.43

Krótkie wiadomości

RADA SZPITALNA zwołana została na posiedzenie w dniu 29 b. m. Na posiedzeniu tym będzie między inn. omówiona sprawa uruchomienia pełnego oddziału laryngologicznego w szpitalu w Radogoszczu oraz ustalenie preliminarza budżetowego na rok 1939 — 40 dla szpitali miejskich.

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD SZPITALNICTWA rozpoczyna się w Warszawie w dniu 2 października. Na zjazd ten z ramienia wydziału zdrowia m. Łodzi wyjeżdżają: naczelny lekarz miejskiej służby zdrowia dr. Misjon i inspektor szpitalnictwa miejskiego dr. Stańczak. Równocześnie dr. Miłkinka z wydziału zdrowia wyjeżdża na Kongres Dziecka.

UMOWA ZARZĄDU MIEJSKIEGO z ubezpieczalnią społeczną w sprawie prowadzenia wspólnej akcji zwalczania gruźlicy w Łodzi. Dotychczasowa umowa expirowała 30 b. m., przedłużono ją do 1-go kwietnia 1940 roku. Wspólna akcja zwalczania gruźlicy dała dotąd pozytywne rezultaty.

LETNI OKRES HANDLU OWOCAMI i słodyczami kończy się w dniu 30 b. m. Po tym terminie wszystkie miejsca sprzedaży owoców, słodyczy, wody sodowej i t. d., które obecnie otwarte są do godz. 11-ej wiecz., mogą być otwarte tylko do godz. 9-ej wiecz.

SZEŚĆ NOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW zarejestrował wydział przemysłowy zarządu miejskiego na rozprawie komisyjnej. W tej liczbie: 1 nawijalnia i snownia, 1 nawijalnia i skracalnia nici, 1 zakład elektromechaniczny i t. d.

JUTRO, 26 b. m., do rejestracji rocznika 1920 — 1921 do wydziału wojakowego zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki Nr. 19 stawiać się winni mężczyźni zamieszkałi na terenie V-go komisariatu policji o nazwiskach na litery L, L, M, oraz zamieszkałi na terenie XIII komisariatu policji, o nazwiskach na litery S, Sz, T, U, W, Z, Z.

Osobiste

Jak się dowiadujemy, z dniem 1-ym września br. p. Józef Moniński objął referat prasowy w DOK Łódź.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa — Złoterska 63, W. Groszkowski — 11 Listopada 17, T. Karlin — Piłsudskiego 54, R. Rembieliński — Andrzeja 28, J. Chądzyńska — Piotrkowska 165, E. Miller — Piotrkowska 46, G. Antoniewicz — Pabianicka 56, J. Unieszowski — Dąbrowska 24a.

Legion Zaolzański

Związek powstańców śląskich, grupa w Zgierzu, wzywa wszystkich członków związku powstańców śląskich do osobistego zgłaszania się w lokalu przy Pl. Marszałka Piłsudskiego 3 codziennie w godzinach od 9 rano do 20-ej, celem zarejestrowania zgłaszających się do tworzącego się Legionu Zaolzańskiego.

(—) Wacław Kowalewski, prezes.

Związki zawodowe wybierają jutro swych przedstawicieli do okręgowych zgromadzeń wyborczych. — Rejestracja wyborców do Senatu

Jutro nastąpi pierwszy zasadniczy akt, poprzedzający wybory do sejmiku Rzeczypospolitej. Jak już kilkakrotnie donosiliśmy, przy wyborach, odbywających się na podstawie obecnej ordynacji wyborczej, główna uwaga skupiona jest na okręgowych zgromadzeniach wyborczych, które ustalają listy kandydatów na posłów. Kandydaci nie mogą być zgłaszani dowolnie przez stronnictwa, partie, organizacje, specjalne komitety wyborcze i t. d., gdyż czynność tę spełniają za nie właśnie okręgowe zgromadzenia, czyli t. zw. kolegia wyborcze.

Od składu okręgowych zgromadzeń wyborczych zależy zatem, kto będzie

mógł ubiegać się o mandat poselski w danym okręgu.

I oto jutro odbędą się w szeregu organizacji pierwsze zebrania, które wybiorą swych delegatów na trzy zgromadzenia okręgowe na terenie Łodzi, które w dniu 13 października ułożą listy kandydatów na posłów w okręgach 15, 16 i 17.

Na dzień 26 b. m., na jutro, p. wojewoda łódzki wyznaczył wybory przedstawieli do okręgowych zgromadzeń wyborczych wyłącznie w organizacjach zawodowych, zarówno pracowników fizycznych jak i umysłowych. Organizacje te, w myśl ordynacji wyborczej de-

legują do trzech zgromadzeń łącznie 116 przedstawicieli, w tym dla zgromadzenia wyborczego okręgu 15 — 39, dla okręgu 16 — 39 i dla okręgu 17 — 38.

Klasowe związki zawodowe wybierają łącznie 43 delegatów, związki „Praca” — 13 delegatów, ZPZZ — 4 delegatów, ZZP — 3 delegatów, chrześcijańskie związki zawodowe — 6 delegatów, żydowskie związki zawodowe — 8 delegatów, unia pracowników umysłowych — 32 delegatów, związek nauczycielstwa polskiego — 4 delegatów, związek pracowników poczt, telefonu i telegrafu — 1 delegata i związek pracowników skarbowych — 1 delegata.

Wybory delegatów w poszczególnych związkach muszą się odbyć w sposób formalny i zgodny z procedurą. Przewodniczący zebrań w poszczególnych organizacjach muszą sporządzić protokoły i przesłać nazwiska wybranych delegatów na ręce przewodniczących zgromadzeń wyborczych do sądu okręgowego.

Wybory dalszych delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych przewidziane są na 29 i 30 b. m. oraz na 3 października.

Jeśli chodzi o wybory do senatu, w chwili obecnej kończy się rejestracja osób, uprawnionych do głosowania. Na podstawie tej rejestracji sporządzone będą spisy wyborców do senatu. Rejestracja odbywać się będzie tylko jeszcze dziś i jutro w siedzibie rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16 w godzinach od 9 do 13 i od 17 do 21. Kto nie dopełni obowiązku rejestracji, tym samym pozbawi siebie prawa wyborczego do senatu.

Do 28 b. m. powołany będzie przewodniczący wojewódzkiego kolegium wyborczego. Województwo łódzkie bowiem stanowi jeden okręg wyborczy do senatu. (s)

POP RZEZ KONTY NENTY

to najnowsza superheterodyna Philipsa. Znaczne ulepszenie odbioru krótkofalowego pozwala na lepsze wykorzystanie coraz ciekawszego programu na tym zakresie.

Szczególnym powodzeniem cieszy się typ 6-39 ze względu na jego wyróżniającą się jakość i wytworność.

Cena tego odbiornika wynosi zł 380.— za gotówkę. System ratalny Philipsa umożliwi nabycie typu 6-39 na bardzo dogodnych warunkach: zaliczka zł 25.— oraz 15 rat miesięcznych po zł 27.—

(Po wbudowaniu przetwornicy odbiornik może być załączony do sieci prądu stałego).

06.

PHILIPS Super 6-39

Togal

Tabletki Togal stosuje się:
w cierpieniach w migrenie
reumatycznych, bólach nerwowych,
podagrze, i głowy,
grypie i przeziębieniu.

Tabletki Togal usmierają ból i przynoszą ulgę w tych cierpieniach. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Z życia robotników w Łodzi

Zlikwidowane strajki. — Zgromadzenie majstrów fabrycznych

Wczoraj zlikwidowany został strajk w przedalni egipskiej Widzewskiej Manufaktury. Na konferencji w inspekcji pracy firma zgodziła się utrzymać dotychczasowe stawki płac.

Zlikwidowany został również strajk okupacyjny w zakładach przemysłowych St. Weigta i Ski przy ul. Senatorskiej 7—9, który wynikł z powodu wydalenia jednego z robotników. Obie strony zgodziły się na przekazanie sporu inspektorowi pracy.

Dzisiaj odbędzie się walne zgromadzenie majstrów fabrycznych, na którym omawiana będzie sprawa układu zbiorowego oraz uczczenia 20 rocznicy Niepodległości.

Strajk blacharzy w Łodzi trwa w dalszym ciągu. Wczoraj zanotowano kilka incydentów pomiędzy członkami komisji strajkowej, a pracownikami którzy kontynuowali pracę. Incydenty te były likwidowane natychmiast przez policję. (i).

O wszystkim po trochu...

Każdy się zna na polityce i... prorokuje. — Dwa i pół miliona ofiar wojennych już po wojnie światowej. — W rezydencji Hitlera. — Nuanse polityczne

Wojny nie będzie. Wojna jest nieunikniona. Hitler wkroczy do Sudetów. Mussolini zachowa neutralność. Chamberlain uważa, że...

Czyście nie zauważyli, że w ciągu ostatnich dni zwiększyła się niepomiernie liczba specjalistów w dziedzinie polityki międzynarodowej?... Każdy stał się rzeczoznawcą w sprawach wojny, każdy wykrył w sobie nagle dar jasnowidzenia.

— Może pan być pewien...
— Nie ma abosolutnie żadnej wątpliwości, że Niemcy...

Rozmowy prowadzi się w takim tonie i przy użyciu takich słów, jak gdyby rzeczywiście istniało w tej chwili cokolwiek na świecie, co mogłoby być zupełnie pewne i niewzruszone. Przeważnie są to jednak jasnowidze-ochotnicy choć nie brak również wróżbitów zawodowych, nie mówiąc już o dziennikarzach, którzy z racji swego zawodu „muszą” posiadać zdolność przewidywania ważniejszych wydarzeń.

Znany publicysta monarchistyczny, Jacques Bainville, który miał opinię „jasnowidza” nawet wśród swych przeciwników, mówił:

— Myle się prawie tyle razy, ile razy mam słusność. Lecz jeśli mam słusność, to krzyczę o tym na całe gardło, żaby mnie wszyscy słyszeli, natomiast, gdy się mylę, wówczas milczę i nikt jakos tego dotychczas nie zauważył...

Jak wykazały starcia zbrojne ostatnich lat nowa wojna europejska byłaby okropniejsza, niż wojna 1914—18 roku.

Pakt Brianda—Kelloga, uznający wojnę poza prawem, podpisany został dziesięć lat temu. Od tej chwili — jak zaznacza „New York Times” — dwa i pół miliona ludzi zginęło na wojnie, albowiem po podpisaniu tego paktu wywiązały się cztery wojny, z których dwie są jeszcze w toku.

Wedle oficjalnych wiadomości, „miniaturowa” wojna między Boliwią i Paragwajem pochłonęła 100.000 ofiar, wojna włosko-abisyńska — 55.000 ofiar, wojna hiszpańska do tej chwili kosztowała przeszło milion ofiar, wreszcie wojna chińsko-japońska — w pierwszym zaledwie roku trwania — półtora miliona...

Koszt wszystkich tych wojen, wedle źródeł oficjalnych, wyniósł 350 miliardów franków...

Obecna siedziba Hitlera Berchtesgaden jest w górach Bawarskich. Z Berchtesgaden Hitler może dojrzeć niemal gołym okiem granicę Austrii. W swej rezydencji Hitler powziął już nie jedną decyzję, której skutki odczuła cała Europa. Tam zapadła decyzja przywrócenia obywatelstwa służby wojskowej w Niemczech, zajęcie Nadrenii i Anschluss.

Początkowo gospodarstwo w Berchtesgaden prowadziła siostra kanclerza, która była wówczas wdową, obecnie zaś jest żoną jednego z profesorów niemieckich. Ona dbała również o pożywienie dla kanclerza, który, jak wiadomo, jest jarożem. W owych czasach posiadłość w Berchtesgaden składała się zaledwie z jednej skromnej willi.

Obecnie Berchtesgaden stanowi swego rodzaju olbrzymią twierdzę, otoczona

wysokim żelaznym parkanem, przez który przepuszczano prąd elektryczny. W wieżyczkach stale dyżurują wartownicy uzbrojeni w karabiny maszynowe. Poza tym rezydencja Hitlera wyposażona została również w działa przeciwlotnicze.

W pałacu Hitlera w Berchtesgaden może się obecnie pomieścić 100 osób. Wielkie, weneckie okna gabinetu, w którym odbyła się historyczna rozmowa Chamberlaina z Hitlerem, zwrócone są ku Salzburgowi. Gości swych Hitler przyjmuje zazwyczaj przy tym właśnie oknie.

Paryski tygodnik „Marianne” zamieszcza następujące uwagi pod tytułem: — „Nuanse”:

— Gdy samolot czeski przelatuje nad

terytorium niemieckim — jest to szpiegostwo. Gdy samolot niemiecki szybuje nad terytorium czeskim — jest to omyłka, spowodowana mgłą...

— Gdy Schuschnigg domaga się plebiscytu — jest to zdrada stanu. Gdy plebiscytu żąda kanclerz Hitler — jest to domaganie się sprawiedliwości.

— Gdy Czechosłowacja mobilizuje dwa roczniki — jest to prowokacja. Gdy Niemcy mobilizują całą armię — są to manewry.

— Artykuły prasy francuskiej — to oszczerstwo. Oszczerstwa prasy niemieckiej — to niezbędne wyjaśnienia.

— Linia Maginota — to dowód, że Francja nie ma czystego sumienia. Linia Zygryda — normalne środki ostrożności (lu.)

Milion dla Lwowa

W ubiegły piątek odbyło się ciągnięcie głównej wygranej czwartej klasy czterdziestej drugiej Loterii Klasowej. Był to z kolei siedemnasty milion, którym Fortuna obdarzyła graczy loteryjnych.

Milion ten przypadł w udziale mieszkańcom Lwowa. W najbliższej przyszłości będziemy mogli podać szczegóły, dotyczące nowych milionerów, dziś zaznaczamy tylko, że tym razem łaska Fortuny spłynęła na przedstawicieli inteligencji pracującej. Są to panowie Z. P., Wl. B. i J. W. oraz panie: O. K. i A. S.

Większość z nich dowiedziała się o

swym szczęściu dzięki transmisji radiowej.

W ten sposób zakończona została czterdziesta druga Loteria Klasowa. W dniu 19 października rozpoczęło się ciągnięcie pierwszej klasy następnej — czterdziestej trzeciej Loterii. W klasie tej główna wygrana wynosi sto tysięcy złotych, a poza tym są jeszcze wygrane po pięćdziesiąt, dwadzieścia pięć, dwadzieścia, piętnaście, dziesięć tysięcy złotych oraz wiele innych na ogólną sumę 1.468.000 złotych.

By wziąć udział w szansach, które ta klasa daje, należy zawczasu zaopatrzyć się w los loteryjny.

Wezwanie Komitetu Pomocy Zimowej

do spełnienia obowiązku obywatelskiego i wpłacenia przypadających świadczeń

Na podstawie decyzji ogólnych zebrań przedstawieli społeczeństwa, instytucji branżowych i społecznych Wydział Wykonawczy Miejskiego Organizacyjnego Komitetu Akcji Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi wzywa do spełnienia obowiązku obywatelskiego, na rzecz akcji pomocy bezrobotnym, niżej wymienione osoby i przedsiębiorstwa:

Abramsona i Nowomiasta, Nowomiejska 8, właśc. handlu siórami,
Bidermana i Grinsztajna, Gdańska 155, właścielei przedzalni.

B-ci Przygórskich, Żeromskiego 107, właśc. tkalni,
Benedykta Berka, Śródmiejska 22, właśc. tkalni.

Bergela Ideja, Ogrodowa 1, właśc. handlu bawelna.

Bergera Fiszeła i Chalima, St. Rynek 5, właścielei sklepu artykuł. spożywczych.

Bendela Ryszarda, Doly 2-4, właśc. mechanizacji stolarni.

B-ci Czestochowskich, Matejki 14, wł. fabr. wyrobów włókienniczych.

Borensteina Froima, Kamienna 11, właśc. nieruchomości.

B-ci Fajliowicz, Dąbrowska 87, właścielei tkalni.

Dziwińskiego Ludwika, Piotrkowska 35, właścielei perfumerii.

F-me „Konfekpol”, Pl. Wolności 6, wyrób i sprzedaż konfekcji damskiej

Frenkla Wolfa, Morska 5-7, właśc. przedzalni.

Goldrinka Hersza, Gdańska 45, właśc. nieruchomości.

Goldszajna Henocha, Nowomiejska 15, właścielei fabryki swetrów i pończoch.

Grynwaldta L. i Szczecińskiego L., Piotrkowska 39, właśc. handlu manuf.

Ginsberga Dawida, Piłsudskiego 75, właśc. nieruchomości.

J. Londona i S-ów, Piotrkowska 220, właśc. fabryki wyrobów włókienniczych.

Jakubowicza Maksymiliana, Sp. Akc., Przemysł Drzewny, Żeromskiego 90-92.

Kaufmana Wolfa, Ogrodowa 3, właśc. handlu bawelna.

Krauta Szaję, Nowomiejska 24-26, włośc. handlu swetrami.

Kalińskiego H. i Ske, Nowomiejska 12, właścielei tkalni mechanicznej.

Kupiera i Herszkowicza, Matejki 14, właśc. tkalni mechanicznej.

Kleina Michała, Sieradzka 3, właśc. składu towarów kolonialnych.

Kramera Ferdynanda, Piotrkowska 104, 164, właśc. fabryki obuwia.

Kunce Wilhelma, Sienkiewicza 77, właścielei tkalni mechanicznej.

Lange Oskara, Złoterska 103-5, właśc. składu wedlin.

Ledermana Mojżesza, Pl. Reymonta 3-4, — właśc. sklepu kolonialnego.

Lindenfeldta Wolfa, Piotrkowska 108, właśc. fabryki obrusów i gobelina.

Lewkowicza Jankeła, Piotrkowska 50, właścielei fabryki wyrobów włókienniczych.

Maroko Beniamina, Nowomiejska 8, właśc. składu sukna i kortów.

Milgroma J. i Ske, Ogrodowa 1, właśc. składu sukna i kortów.

Miranda Samuela, Legionów 13, właśc. fabr. wyrobów włókienniczych.

Natkiewicza Hermana, Piotrkowska 112, — właśc. fabryki knotów.

Ostrowiecka Ajdele, Złoterska 43-5, właścielei nieruchomości.

Periberga i Bryczkowskiego, Cegielniana 66, właśc. tkalni mechanicznej.

„Puźniak” Friedlanda, Legionów 13, właśc. fabryki wyrobów pończoszn.

Regensberga Moszka L., Nowomiejska 18, — właśc. składu manufaktury.

Rozenfeldta A. i Syna, Kopernika 53, właśc. pończoszarzni.

Schwartzta Helmuta, Henryka 10, właścielei tartaku.

Simma Gustawa, Gdańska 184, właśc. przedsiębiorstwa budowl.

S-ów Lewi i Hohenberga, Morska 3, właśc. fabryki wyrobów wełn.

Szklarza Beniamina, Wolborska 22, właśc. piekarni.

Stillera i Bielszowskiego, Cegielniana 52, — właśc. fabryki wyrobów wełn.

Wolkowicz B-ci, Piotrkowska 59, właśc. fabryki wyrobów wełn.

„Zjednoczonych Rzeźników w Łodzi”, Sp. z o. o., Główna 26.

Zylbermana Józefa, Nowomiejska 4, właśc. składu manufaktury.

Zarzyckiego Franciszka, Poprzeczna 3a, — właśc. przedsiębior. budowl.

Zaksa i S-kę, Południowa 52, właśc. tkalni mechanicznej.

Wymienione osoby i przedsiębiorstwa winne wpłacić do dnia 28 września 1938 roku, przypadające od nich świadczenia według norm Ogólnopolskiego Komitetu lub ustalone w porozumieniu z Sekcją Zbiórki Łódzkiego Oddziału.

Nazwiska osób i firm, które do dnia 28-go września 1938 roku nie zastosowały się do niniejszego wezwania podane będą do wiadomości urzędowi państwowym, samorządowym, skarbowym oraz Ubezpieczalni społecznej, Bankowi Polskiemu, PKO, KKO, instytucjom społecznym i t. d.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że po niniejszym wezwaniu nastąpią dalsze do wszystkich osób i przedsiębiorstw, które do tych czas świadczeń na pomoc zimowa nie wpłaciły, lub wpłaciły je poniżej norm bez uzgodnienia z Komitetem.

Wpłaty świadczeń przyjmują: KKO m. Łodzi konto 319, biuro Komitetu Zawadzka 11, pokój 41, tel. 231-55, oraz biuro Sekcji Zbiórki, Sienkiewicza 53, tel. 226-67.

Wydział Wykonawczy Miejskiego Organizacyjnego Komitetu Akcji Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi.

Samolot dla armii uchwalili ufundować właściciele autobusów

Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu związku właścicieli autobusów, pod przewodnictwem prez. Szustkiewicza, na którym omawiano sprawę uczczenia 20-ej rocznicy odzyskania Niepodległości.

Jednymyślnie uchwalono uczcić tę rocznicę przez ufundowanie samolotu dla armii. Postanowiono opodatkować się na ten cel i przyspieszyć zbiórkę, aby samolot był wręczony wojsku w dniu 11 listopada br. (i).

Tydzień propagandowy L.O.P.P. rozpoczął się w dniu wczorajszym

Wczoraj rozpoczął się Łódzki tydzień propagandowy LOPP. Zapoczątkowali obchód tej imprezy listonosze łódzcy — wyruszyli wczoraj do swej pracy z maszynami przeciwwzgowymi, dając tym wyraz swego pogotowia w pracy społecznej.

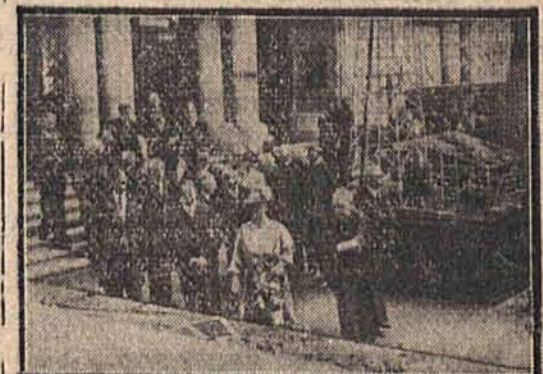
Wieczorem przez ulice miasta, na których odegrano capstrzyk, przeszedł korowód propagandowy, pojazdów mechanicznych i dorożek. Bardzo ciekawie wyglądali dorożkarze w maskach przeciwwzgowych oraz konie w maskach.

Zbiórka defilujących nastąpiła na Pl. Wolności, który został pięknie udekorowany. Umieszczono na nim samolot, olbrzymi reflektor przeciwlotniczy, bomby gazowe i t. d. Z korowodu po drodze rzucano granaty, napelnione nieszkodliwym gazem łzawiącym oraz ulotki propagandowe.

Dziś odbędzie się uroczyste nabożeństwo w Katedrze, złożenie wieńca na płycie Nieznanego Żołnierza, pochód propagandowy przez ulice miasta oraz zawody marszowe drużyn w maskach przeciwwzgowych.

W ciągu całego dnia dzisiejszego od bywać się będzie kwesta na rzecz L.O.P.P. (i)

Królowa holenderska na wystawie

Jej Wysokość Królowa Holenderska Wilhelmina zaszczyliła swą obecnością Wystawę Przemysłową w Instytucie Kolonialnym w Amsterdamie. Fotografia przedstawia Królową, oglądającą z zaciekawieniem stoisko Zakładów Philips w Holandii.

Na zdjęciu na prawo od Królowej stoją: prezes koncernu Philipsa dr. Antoni Philips, na lewo: dyrektor zakładów dr. Otten i wicedyrektor J. Philips.

Złot młodziży socjalistycznej

Dziś odbędzie się w Łodzi okręgowy zlot młodziży socjalistycznej. Program zlotu przewiduje m. in.:

O godz. 8-ej rano zbiórka uczestników w Al. Kościuszki, na odcinku między 6 Sierpnia i Andrzeja. O godz. 10.15 otwarcie zlotu i defilada. Pochód młodziży uda się na Polesie Konstantynowskie, na groby poległych bojowników o wolność 1905—1907 roku, gdzie młodziży złoży ślubowanie.

O godz. 3 po poł. odbędzie się zawody sportowe i popisy artystyczne na boisku EKS przy Al. Unii. W części artystycznej weźmie udział zespół TUR.

Zamknięcie zlotu przewidziane jest na godz. 5.30. (i).

UROCZYSTE MODŁY W FILHARMONII

Wzorem lat ubiegłych w okresie żydowskich świąt noworocznych odbędą się w soli Filharmonii uroczyste modły, które odprawi znakomity kantor M. D. Sosnowski przy współudziale chóru pod kierunkiem Jonasa Gurfinkla.

Bilety do nabycia przy kasie Filharmonii.

CASINO DZIŚ
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10. POWTÓRZENIE
PREMIERY!

czołowe arcydzieło kinematografii francuskiej

**LUDZIE
ZA MGLA**

Potężny dramat obyczajowy z życia ludzi wykołajonych

W r. gł. JEAN GABIN
MICHELE MORGAN

DZIŚ o g. 12 i 2
2 PORANKI
Ceny od **85** gr.

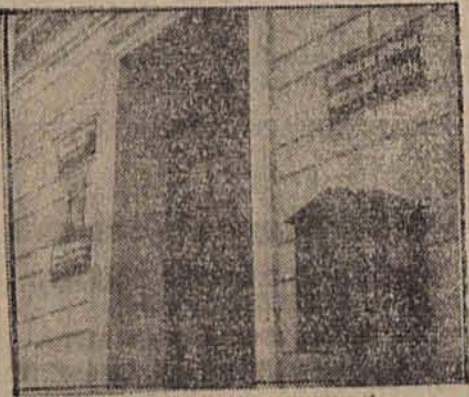
A jednak...

Kiedy nie już nie smakuje i organizm wyczerpany brakiem apetytu, coraz bardziej słabnie, — pozostaje jeszcze Ovomaltyna. Smaczna i łatwastrawna, wprowadza ona do organizmu energię i siły, przywraca zachwianą równowagę.

OVOMALTINE
ODZYWKĄ ENERGIOTWORCZĄ

Trojprzymierze przeciwgruźlicze
Wejście do przychodni „Trojprzymierza“.

Lódź, wrzesień 1938.

W intensywnej ciemni rozbliska mdle, zielone światelko. Zrazu nie widać nic. W zielonkawym kwadracie zarysowuje się coraz wyraźniej rozprzeczająca się klatka piersiowa. U nasady jej tłucze się niespokojnie czarna, bezkształtna masa — serce.

Wzrok lekarza wpija się w rysunek płuc... czyta z drobnych plam, rozjaśnień, linii...

Wypatrzył.

Słychać trzask przekreśzonego kontaktu — robi się ciemno — trzask drugi i nad blurkiem zapala się czerwona lampka. Chwila skupienia; trzeba bowiem wrysować w pieczętkę płuc na karcie chorobowej zagrożoną stronę...

— Następny proszę!

Otwarto widocznie prócz drzwi od ubieralni i następane z poczekalni, bo do roentgenologicznego gabinetu wdziera się kaskada krzykliwych dźwięków kujawiaka. Dziwny, niezrozumiały kontrast. Tu jednak nie razi nikogo. Wesółta atmosfera, jaka panuje w Przychodni, jest zjawiskiem odosobnionym, właściwym tylko dla tego lokalu, śmiech, swobodny rozgwar, dowcipy, słuchanie radia, gra w szachy i inne rozrywki wypełniają chwile oczekiwania.

Personel tej Przychodni przy ulicy Piotrkowskiej robi wszystko, aby nastroj pogodny, pełen wiary i ufności panował wszechwładnie. Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci kieruje tą Przychodnią, pracując przy pomocy Ubezpieczalni Społecznej poza tym i Zarządu Miejskiego, który również wchodzi w skład trójprzymierza przeciwgruźliczego i rozwijając coraz intensywniejszą działalność.

Poza pracą czysto leczniczą Towarzystwo, żeby zapobiec ruinie zdrowia dzieci robotniczych przy znanej powszechnie łódzkiej klęsce mieszkaniowej i braku opieki nad matkami, uruchomiło w mieście świetlicę, umożliwiającą działwie spędzanie porannego kilku godzin poobiednich na odczynie lekcyj, grach, czytaniu pism i robotach ręcznych.

Poza tym wyzyskano wszystkie możliwości opieki i leczenia organizując przedszkola, a w okresie letnim kolonie dla dzieci, tak zw. kontraktowych, zagrożonych gruźlicą. W Nieborowie (powiat konecki), w wydzierzawionym olbrzymim domostwie z przylegającym doń 5-morgowym lesem w trzech turnusach po około 270 dzieci każdy odbyły się letnie wczasy. Każdorazowo 159 dzieci było skierowywanych przez lekarzy Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi, resztę wysłało Towarzystwo i Zarząd Miejski, a w ostatnim turnusie, magistrat pabianicki.

Pod troskliwą opieką kierowniczkę, wychowawczyń, karki i gospodyni dobrze karmione, opalone słońcem, osmagane wiatrem dzieci spędziły miesiąc wśród lasów, wzmocnione, zahartowane, wracały do powleczonej siłą mgłą dynamy rodzinnej Łodzi, by odporniej, pokrzepionym organizmem, stawić czoło czującym z każdej nocy, kanału czy auteryny zarazom, z najgroźniejszą gruźlicą na czele... Wracały roześmiane, wesole rozmachem misyjnych kilkudziesięciu dni na swobodzie i hezrosce.

R. B.

Kim był Krzysztof Kolumb?

O rzekomym odkrywcy Ameryki nie wiadomo nic konkretnego. — Nie znamy ani daty, ani miejsca jego urodzenia, ani nawet jego... imienia

Dzisiejszy okres rewizji wielu nietylko pojęć, ale i faktów historycznych nie ominął również i Krzysztofa Kolumba.

Na pytanie, kim był Krzysztof Kolumb odpowie każde dziecko, że był to żeglarz geneueński, urodzony w roku 1451 w Genui, który w roku 1492 odkrył dla Hiszpanii Amerykę, odbył tam łącznie trzy podróże i po wielu przygodach i rozczarowaniach zmarł w Valladolid, mieście hiszpańskim w roku 1506.

Tyle — historia oficjalna, historia na użytek szkolny. Ale obecnie okazuje się, że prawie wszystkie nasze wiadomości o Kolumbie są fałszywe i że przeczą sobie nawzajem; okazuje się dalej, że im bardziej zagłębiamy się w studia nad życiem tego człowieka — tym mniej o nim wiemy. Prostu jakby się ta postać wyślizgiwała między palcami.

Przed wszystkim — gdzie się Kolumb urodził?...

O honor, że są miejscem urodzenia wielkiego Homera wiodło w starożytności zawzięte spory siedem miast. O to, że są miejscem urodzenia Kolumba mogłoby się z wielkim powodzeniem spierać miast kilkanaście.

Najpopularniejsza wersja głosi, iż ujął światło dzienne w Genui i że w tym mieście żył do dwudziestego czwartego roku życia. Odbywał z geneueńczykami podróże morskie aż do dwudziestego ósmego roku życia. Stałe przebywał w ich otoczeniu.

Skoro tak — powinien Kolumb znać język włoski conajmniej jak ojczysty. Ale oto jest rzeczą pewną, że Kolumb nie umiał ani słowa po włosku!

Czyliżek Luis Ulloa w swej niedawno wydanej książce p. t. „Kolumb — Katalończyk“ pisze:

„Zdumienie ogania nad głębią głu-

poty ludzkiej, gdy się zważy, że przez cztery długie wieki ludzkość wierzyła w potworny fałsz i że dziś jeszcze są ludzie, którzy w ten bezgraniczny absurd wierzą i są uczeni, którzy go próbują nadal lansować“. Bo przecież „geneueńczyk“ Kolumb nie tylko nie mówił dialektem tego miasta, ale wogóle nie znał włoskiego.

„Klasycyści“ biografowie Kolumba podają, że był on przez całą swą młodość — podobnie jak jego ojciec — tkaczem, a potem został podróźującym kupcem. Kiedy zatem miał ten tkacz i agent handlowy czas nauczyć się sztuki żeglarskiej, wcale w owym czasie nielatwej?...

Biskup Las Casas — współczesny Kolumbowi i jego bliski przyjaciel — podaje jednak o jego młodości dane zupełnie inne. Ze oto już jako młody chłopiec przyszedł odkrywca Ameryki odbywał duże podróże morskie. A odbywał je z innym Colombo — wielkim korsarzem ówczesnym — swym bliskim krewnym. Kolumb sam został później czymś w rodzaju korsarza, co w owych czasach mogło oznaczać że był kapitanem statku uzbrojonego, ale również, że był poprostu piratem...

Ale nie tylko lata dziecięce i chłopcę, lecz również data urodzenia Kolumba nie jest pewna. Według najnowszych danych — musiał on przyjść na świat już w roku 1437, a nie 1451, jak chce dotychczasowa historia.

Dalej — imię wielkiego żeglarza.

Wiadomo, że imię Krzysztof przybrał po swej podróży do Grelanii, w tym celu, by podkreślić charakter religijny swej wyprawy, jaki chciał przynajmniej jej nadać. Jakie było jego imię prawdziwe — niewiadomo.

Ponadto wcale nie jest rzeczą pewną,

Za najpękniej udekorowane balkony

przyznano szereg nagród oraz listów pochwalnych

Przed kilku miesiącami wydział plantacji miejskich, pragnąc przyczynić się do upiększenia miasta, ogłosił konkurs p. t. „Łódź w kwiatach“. Konkurs polegał na przyozdobieniu przez mieszkańców Łodzi swych balkonów i okien kwiatami i zielenią.

W końcu lipca specjalne jury zwiedziło wszystkie domy, lokatorzy których stanęli do konkursu, a w dniu wczorajszym ogłosiło wyniki tego miłego współzawodnictwa.

I nagrodę, po raz trzeci, otrzymało kółko dekoracyjne pracowników państwowego monopolu spirytusowego przy ul. Rokicińskiej 26.

II nagrodę otrzymali: p.p. Janina Woyde (po raz drugi), Księży Młyn 4 za dekorację okien domów robotniczych, Marta Cedrowska, Mostowa 30, Kon-

stacja Hanke, Górna 28, Marian Łęcki, Folwarczna 49.

III nagrodę otrzymali: Łódzkie stowarzyszenie techników, Piotrkowska 102, Państwowe gimnazjum kupieckie, Kopernika 41, Eugenia Bruzdowa, Piotrkowska 145, Władysław Ditrich, Nawrot 59, Kazimierz Monitz, Piotrkowska 224-226, Izaak Ratner, Bandurskiego 10, Józef Olszer, Al. Kościuszki 60, Feliks Zajdengart, Zamenhofs 1, Alicja Hemler, Napiórkowskiego 36, Genia Tyber, Przejazd 20, Leon Głowiński, Żeromskiego 85 i Anna Rynkowska, Srebrzyńska 89.

Ponadto 29 osób otrzymało listy pochwalne.

Po za konkursem jury wyróżniło: 5 oddział straży ogniowej, Emilii 5, Łódzki bank dyskontowy, ul. Moniuszki i p. Elza Klin, Głowackiego 6. (i)

ARTRETYZM

jest skutkiem złej przemiany materii

Zanieczyszczona krew wskutek złej przemiany materii może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tycia, plamy i wyrzuty na skórze. Choroby złej przemiany materii niszcza organizm i przyspieszają starość. Racjonalna, zgodna z naturą kuracja jest normowanie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie

doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otępieniu artretyzmie, mają zastosowanie ziółta lecznicze „CHOLEKINAZA“ H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fizj.-chem. Cholekinaza H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i składy apteczne.

Mamy już 6 stacyi krótkofalowych

Dwie nowe stacje obsługuja Europe

Przed miesiącem donieśliśmy o uruchomieniu dwóch polskich stacyj krótkofalowych, dzięki czemu od dawniej istniejących stacyj SPW i SPD, przeznaczonych dla Ameryki Północnej dodano dwie nowe SPI9 i SP25 z antenami skierowanymi na Amerykę Południową.

Te cztery stacje, obsługujące naszą emigrację zamarską, nadają programy polskie od północy do godz. 3.00. Skutkiem jednak różnicy czasu między Europą a kontynentem amerykańskim programy te odbierane są w Ameryce wczesnym wieczorem.

Z dniem 2 października pojawią się

w eterze dwie dalsze polskie stacje krótkofalowe, a mianowicie SP48 na fali 48,86 mtr. (6140 kc(s) oraz SP31 na fali 31,49 mtr. (9525 kc(s).

Nowe stacje krótkofalowe będą miały zasadniczo zasięg europejski i pracować będą codziennie od godz. 21.00 do 23.30 w/g czasu środkowo-europejskiego

Polskie Radio zwraca się do wszystkich słuchaczy nowych stacyj krótkofalowych w Europie, aby obserwacje o skuteczności nadawania tych stacyj komunikowali Polskiemu Radiu pod adresem: Warszawa, Mazowiecka 5.

ZAWIADOMIENIE

Zawładamy WW, PP, Odbiorców i Konsumentów, że uruchomiliśmy nowy dział, gdzie produkowane są następujące artykuły:

KAWA
NAMIASTKA

KAWA
SŁODOWA
CYKORIA
WYBOROWA

wytwarzane z pierwszorządnych surowców, mechanicznie, w idealnych warunkach higienicznych.

Wymienione produkty nabywać można we wszystkich sklepach spożywczo-kolonialnych.

Haberbusch i Schiele S. A.
Warszawa, Ceglana 6.

Ten znak gwarantuje pierwszorzędną jakość.

by Kolumb odbył tę grenlandzką wyprawę... O pierwszej połowie jego życia — wogóle nic nie wiadomo.

Dalej według coraz to innych źródeł, miał Kolumb pochodzić z rodu Colombo z Monferrat, ale tutaj znów meznajomość włoskiego stoi na przeszkodzie. Nie brak opinii, że nasz tajemniczy — jak się okazuje — żeglarz urodził się na Korsyce w Calvi, w... Szwajcarii w prowincji Tessin (ale tutaj znów w grę wchodzi sprawa języka włoskiego) i wreszcie, że był Katalończykiem. Tego zdania jest cytowany przez nas Ulloa. To ostatnie odkrycie pochodzi z roku 1930. Trzeba jeszcze oczekiwać, aż zostanie ostatecznie skontrolowane.

Trzeba dalej stwierdzić, że wszystko, co Kolumb o sobie napisał — a przecież pozostały po nim pamiętniki — świadczy o jego wielkiej, fantazji i bardzo słabym umiłowaniu prawdy. Chciał w nich odmalować siebie samego jako bohatera, jako człowieka obarczonego misją religijną i nagiął do tego prawcę.

Wreszcie — szczyt wszystkiego: Ameryki Kolumb wcale nie odkrył.

Dotarli do niej Fenicjanie przed 2500 laty. Chiliczcy w piątym wieku naszej ery, Normanowie w wieku X, i wreszcie Bretończycy w wieku XII, którzy wylądowali na Labradorze. Zresztą sam Kolumb, gdy dotarł do Ameryki, był przekonany, że jest w Indiach.

Tyle, jeśli chodzi o ścisłość historyczną. Ale w umysłach ludzkości pozostanie już na zawsze obraz wycich karawelli Kolumba, wyruszających na podbój nieznanych krajów, jako symbol odwiecznego pędu człowieka ku temu, co dalekie i nieznanne...

F.

KINO

Najpotężniejszy film wszystkich czasów!!!

EUROPA PRZYGODY ROBIN HOODA

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10.

W roli głównej
ERROL FLYNN
Król aktorów i aktor królów.

DZIŚ o g. 12 i 2

2 PORANKI 80 gr.

Ceny od

Pogrzeb ofiary zamachu na lokal Z. N. P.

stał się wielką manifestacją organizacji społeczno-kulturalnych przeciw terrorystom. — Słubowanie nauczycielstwa łódzkiego

Wczoraj odbył się w Łodzi pogrzeb ś. p. Józefa Barchan-Łuczyńskiego, ofiary zamachu bombowego na lokal Związku Nauczycielstwa Polskiego przy ulicy Zachodniej 72. Pogrzeb był wręcz imponujący. Tak wielkich tłumów, kroczących w kondukcje, nie widziało się już dawno.

Kondukt wyruszył o godz. 4 po poł. z kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej przy ul. Bandurskiego. Na czele kroczyła działka ze szkół powszechnych, niosąc liczne wieńce. Za nimi postępowali członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego, następnie kroczyła delegacja OKR. P.P.S., delegacja okręgowej komisji związków zawodowych, olbrzymie rzesze członków unii związków zawodowych pracowników umysłowych, związków tramwajarzy, związków pracowników poczt i telegrafów, związków urzędników państwowych i komunalnych i liczne delegacje zrzeszeń oświatowych, zawodowych i społecznych.

Za trumną kroczyła rodzina tragicznie zmarłego, a za nią przedstawiciele władz oświatowych, państwowych i samorządowych, zarząd główny Związku Nauczycielstwa Polskiego z Warszawy, delegacja ZNP z Warszawy w składzie 40 osób, liczne delegacje ZNP z Wilna, Krakowa, Lwowa, Poznania, Katowic i t. d., wielkie rzesze nauczycielstwa.

Trasa pochodu żałobnego prowadziła przez ul. Zeromskiego, Zamenhofa, Piotrkowską, Pl. Wolności, 11 Listopada i Cmentarna na stary cmentarz katolicki. Tłumy publiczności stały na chodnikach przypatrując się konduktowi.

Nad mogiłą wygłosił przemówienie

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 33 uległa zatruciu jakimś środkiem nasennym 56-letnia Jochweta Strumper. Denatkę przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

Na ulicy Zgierskiej najechany został przez samochód 29-letni Fajwel Izbiński, mieszkaniec Grabowa, powiatu łęczyckiego.

Poszkodowany odniósł złamanie przedramienia i rany głowy i twarzy.

Na ulicy Brzeskiej Nr. 25 spadł z drzewa 10-letni Kazimierz Basiański, lokator tego domu Chłopiec doznał wstrząsu mózgu. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala.

Z dachu piętrowego domku spadł 27-letni Franciszek Grzeja, zamieszkały przy ul. Mikołajewskiej Nr. 29. Poszkodowany odniósł złamanie nogi. Pogotowie przewiozło go do szpitala Ubezpieczalni społecznej.

Na ulicy Karpackiej napadnięty został i pokłuty nożami 19-letni Zenon Strobiński, zam. przy ulicy Karpackiej Nr. 43. Napadnięty odniósł rany głowy i tułowia.

Wskutek wadliwej budowy przewodu kominiowego wybuchł pożar w domu przy ulicy Mielczarskiego Nr. 21. Po półgodzinnej akcji ogień ugaszono.

W bramie domu przy ulicy Polskiej Nr. 5 znaleziono podrzucone dziecko płci męskiej w wieku 10 tygodni. Niemowlę przesłano do miejskiego domu wychowawczego.

Z komórki na posesji przy ulicy Skłodowskiej Nr. 13 skradziono rower Bolesława Roźniaty, wartości 100 złotych.

Z mieszkania Sury Borkowskiej przy ul. Rzgowskiej Nr. 1 skradziono garderobę, wartości 300 złotych.

Z mieszkania Adolfa Tortena (Pomorska Nr. 82) skradziono bieliznę, wartości 200 zł.

Dr. Ludwik Rosenberg
ordynuje w willi „BIAŁY ORZEŁ”
w Krynicy

prezes zarządu głównego ZNP Zygmunt Nowicki, który podkreślił ofiarą służbę nauczyciela dla społeczeństwa. Wspominając o zmarłym, prezes Nowicki oświadczył, że niewinnie przelana krew musi wstrząsnąć sumieniem społecznym. Tego rodzaju haniebne zamachy nie mogą mieć miejsca w Polsce Niepodległej.

Po przemówieniu prez. Nowickiego, zgromadzeni nauczyciele złożyli nad mogiłą słubowanie, w którym m. in. powiedziano:

„My, nauczyciele polscy, ślubujemy chronić serca i dusze młodzieży nam powierzonej przed szkodliwymi

ideami, płynącymi ze środowisk obcych agentur, czy ze wschodu czy zachodu, ślubujemy bronić młodzież przed tymi, którzy pragną przekształcić życie polskie na wzór już to totalizmu nacjonalistycznego, bądź też najczonizmu komunistycznego”.

Z kolei przemówienie wygłosił inspektor szkolny na m. Łódź p. Komander, naczelnik wydziału oświaty i kultury zarządu miejskiego dr. Wilkoszewski, prezes unii związków zawodowych Milewski oraz przedstawiciel zarządu okręgowego ZNP Braun.

Po nabożeństwie, uroczystości żałobne zostały zakończone. (i)

Szajka złodziei mieszkaniowych

Po drabinach, gzymsach i rynnach dostawali się w nocy do mieszkań

Przed sądem grodzkim odpowiadali wczoraj czterej członkowie szajki złodziejskiej, która latem dokonała licznych kradzieży mieszkaniowych, przeważnie w południowej dzielnicy miasta.

W dniu 7 lipca rb. złodzieje włamali się do mieszkania Władysława Paździerskiego przy ul. Poznańskiej 52, gdzie skradli rzeczy na około 800 zł.

Tę samą nocą ta sama szajka próbowała się dostać do mieszkania w domu przy ul. Kilińskiego 250, jednak złodzieje zostali spłoszeni a w pościgu zatrzymany został jeden z nich — Henryk Szornik, wielokrotnie karany za kradzieże.

Dalsze dochodzenie doprowadziło do

ujęcia pozostałych złoczyńców: byli nimi Tadeusz Bryn i Józef Kawalek oraz Tadeusz Nowacki, przesyłający osadzonym w więzieniu trzem pierwszym wiadościami w t. zw. „grypsach”.

Wszyscy członkowie szajki byli wyspecjalizowani w kradzieżach mieszkaniowych. Wspinali się po drabinkach sznurkowych na balkony najczęściej, lub też sam Szornik, mający wszelkie kwalifikacje na akrobatę, dostawał się w nocy po rynnach nieraz na wysokość drugiego piętra i otwierał okna mieszkań.

Szornik został skazany na 3 lata więzienia, Bryn — na 10 miesięcy, a Kawalek i Nowakowski — po 6 miesięcy więzienia. (i)

Czy pracownik zwolniony z pracy

wskutek przestępstwa ma prawo do zapomóg z Funduszu Pracy

W jednej z większych firm gastronomicznych kelner wydalony został natychmiast z pracy bez wypowiedzenia z tej racji, iż wbrew regulaminowi firmy nie wybił czełu w kasie na wziętą z bufetu konsumpcję. Po zainkasowaniu rachunku od gościa, kelner należność do kasy natychmiast wpłacił.

Postępowanie opisane wyżej dyrektora uznała jako usiłowanie oszustwa i pracownika natychmiast zwolniła. Formularz do Funduszu Pracy wypełniła firma z zaznaczeniem, iż pracownik zwolniony został wskutek popełnionego oszustwa.

Wskutek tej adnotacji dyrektora Funduszu Pracy wydała decyzję, odmawiającą pracownikowi prawa do zapo-

mogi. Pracownik złożył w Funduszu Pracy oświadczenie, iż oszustwa nie dokonał, deklarację pracodawcy uważa za krzywdzącą go i występuje na drogę sądową o 2-tygodniowe odszkodowanie od firmy, która bezprawnie go zwolniła. Jednocześnie pracownik prosił Fundusz Pracy o zawieszenie odmownej decyzji do czasu zakończenia procesu sądowego.

Fundusz Pracy wniosek uwzględnił i decyzję swą zawiesił do czasu zakończenia sprawy między pracownikiem i firmą. Pracownik wystąpił do sądu pracy o 2-tygodniowe odszkodowanie i spór wygrał. Po przedłożeniu przez pracownika odpowiedniego wyroku Funduszu Pracy należną zapomogę wypłacił.

Grand Kino

W 4-tym tygodniu niebywałego powodzenia zniżamy ceny!

Dziś 2 PORANKI o godz. 12 i 2

CENY MIEJSC

85 gr. i 1⁰⁹Na pozostałe seanse: 1⁰⁹, 1⁵⁰ i 2²⁰

Druga Młodość

W r. głównych:

Gorczyńska — J. Stępowski
Cwiklińska — Cybulski
Zacharewicz — Znicz

Parcele budowlane
przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej
do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27)

Dziś o godz. 12-ej w pol. „Brat marnotrawny”; o godz. 4-ej po poł. i 8.30 wiecz. „W periumerii”.

TEATRY: POPULARNY I W SALI GEYERA.
Dziś w Teatrze Popularnym przy ul. Ogrodowej o godz. 4.30 i o 8.15 wiecz. „Aszantka”.
W sali Geyera o godz. 4.30 po poł. i o 7.30 wiecz. „Dama od Moksyma”.

ZESPÓŁ S. NATANA W FILHARMONII

We wtorek, dnia 27-go b. m. o godz. 4.30 po poł. i 9.30 wiecz. po raz ostatni wystąpi w sali Filharmonii zespół S. Natana. Zespół ten wystawia sztukę w 3-ach aktach Racheli Szymkiewicz p. t. „Alc far Kinder („Wszystko dla dzieci”). Po przedstawieniu odbędzie się koncert pieśni, humoru, ciętej satyry i żywego słowa.

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADIA.

NIEDZIELA, 25-go września. 1938 r.

7.15—7.20: Pieśń „Pod Twoją Obronę”. 7.20—8.00: Muzyka poranna w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 8.00—8.15: Dziennik poranny. 8.15—8.35: Audycja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza. 8.35—8.50: Kwadrans melodj ludowych (płyty). 8.50—9.10: Gra zespół harmonistów Kaczynskiego. 9.10—9.15: Odczytanie programu. 9.15—11.45: Transmisja z Częstochowy uroczystości Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej. Nabożeństwo z kościoła na Jasnej Górze. Msze św. celebrować będzie Prymas Polski ks. kardynał dr. August Hlond. Kazanie wygłosi ks. biskup Stanisław Adamski. 11.45—11.57: Na horyzoncie łódzkim — felieton, wygłosił red. Czesław Gumkowski.

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Poranek symfoniczny w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Kazimierza Hordulaka (transmisja z Konserwatorium warszawskiego). 13.00—13.15: „Książki mojego dzieciństwa” — szkic literacki Marii Dąbrowskiej. 13.15—13.45: Utwory fortepianowe gra Władysław Kędra. 13.45—15.00: Muzyka obiadowa (płyty). 15.00—16.15: Audycja dla wsi: 1) Przegląd rynków produktów rolnych. 2) Co słycać wśród rolników — gawęda red. Józefa Rączkowskiego. 3) Gra Kapela Wiejska Józefowskiego (płyty) z Poznania. 4) Audycja dla młodzieży wiejskiej w oprac. Jana Wańsiewskiego. 5) Rola kobiety wiejskiej w pracach samorządu — pogadanka, wygłosi Halina Królikowska. 16.15—17.05: Komedie Aleksandra Fredry, wieczór XII: „Brytan Bryś” — Radiofonizacja Andrzeja Rybickiego. Wstęp Eugeniusza Kucharskiego prof. U. J. K. (ze Lwowa).

17.05—18.50: Koncert rozrywkowy Ork. P. R. pod dyr. S. Dziegielewskiego, Maryla Karwowska i Janusz Popławski (śpiew). W przerwie: Chwila Biura Studiów.

18.50—19.50: Święto kolejarzy w Radomiu. 19.50—19.55: Przerwa.

19.55—20.00: Reportaż red. Tadeusza Strzelskiego przed transmisją z Lozanny.

20.00—20.45: Koncert Ignacego Paderewskiego. Transmisja z Lozanny.

20.45—20.55: Przegląd polityczny. 20.55—21.05: Dziennik wieczorny.

21.05—21.40: „Ta — joj” — wesola audycja w opracowaniu Wiktora Budzyńskiego (Lwów).

21.40—22.30: Transmisja ze Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie fragmentów międzynarodowego meczu piłkarskiego Polska — Jugosławia o puchar Króla Piotra II.

Wiadomości sportowe z Rozgłośni P. R.

22.30—23.10: Muzyka taneczna w wyk. zespołu Pawła Rynasa.

23.10—23.15: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.35—PRAGA: „Jenufa” — opera Janaczka.

20.30—RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny.

21.00—BEROMÜNSTER: „Zemsta nietoperza”, operetka Straussa (akt 2).

21.00—RZYM: „Fidelio” — opera Beethovena.

„SŁYSZAŁEM JUŻ O TEM”

pomyśli niejeden, przerzucając w pośpiechu gazetę.

A jednak należałoby zatrzymać się chwilę i zdać sobie całkiem jasno sprawę z tego, że wyczerpaniu i chorobom można łatwo zapobiec przez racjonalny sposób odżywiania się. Kto pije codziennie silectwórczą smaczną Ovomaltinę doprowadza do ustroju duży zapas życiodajnych sił. Ovomaltyna podtrzymuje do późnego wieku zdolność do pracy i świeżość organizmu.

„JAK WYCHOWYWAĆ NIEMOWLĘ”.

Dwutygodniowy kurs dla matek rozpocznie się dnia 17-go października b. r., godz. 18—20 w lokalu „Kropki Mleka” przy ul. Piotrkowskiej Nr. 103. — Oplata za kurs wynosi zł. 10

Bliższych informacji udziela biuro Tow. „Kropki Mleka” ulica Piotrkowska Nr. 103, tel 142-45 w godz. od 9 do 14-ej, gdzie przyjmują się zgłoszenia do dnia 10 października 1938 r.

„Aryzacja” handlu w Niemczech

Hasła i nazwy patriotyczne jako reklama. — „Aryzacja” jako płatny proceder. — Konkurencja „odżydzonych” firm

Pewien kupiec niemiecki ze Śląska, który niedawno bawił zagranicą, skreślił poniższy artykuł dla jednego z niemieckich dzienników emigracyjnych:

„Trudno sobie wyobrazić co się dzieje obecnie w handlu niemieckim. Wszelka moralność kupiecka przestała istnieć. Być dzielnym i zdolnym kupcem — jest dzisiaj rzeczą absolutnie niemożliwą i zbyt trudną. Kto dzięki sprytnym trickom potrafi prowadzić swój interes, zarobić przy tym dużo pieniędzy i uzyskać opinię 110-procentowego hitlerowca — ten wygrał. Tak np. do dobrego tonu handlowego należy teraz zaopatrywanie towaru w jakąś patriotyczną markę. „Grenzmarkerbisen”, „Ostland-Kaese”, „Ostmark-Obst” — takie nazwy były ostatnio na porządku dziennym

Jakże poważny kupiec jednakże zgodzi się na takie nonsensy, zwłaszcza jeżeli dokładnie wie, iż towar nie ma absolutnie nic wspólnego z okragami granicznymi Rzeszy? Na szczęście wyszedł za kaz używania takich określeń. Pojęć narodowych i politycznych nie wolno używać dla reklamowania artykułów żywnościowych. „Patrioci” będą musieli wymyślić coś nowego...

Najgorzej jednak przedstawia się sprawa t. zw. „aryzacji”. Niedawno zapytałem pewnego pana, z którym oddawna jestem w stosunkach handlowych:

— Jak się powodzi pańskiemu bratu? Czy ciągle jeszcze ma kłopoty w związku ze swym przedsiębiorstwem?
— Bynajmniej! — odpowiedział ów pan, uśmiechając się do mnie porozumiewawczo. — Brat mój teraz „aryzuje” we Wiedniu! Świetna rzecz i ogromnie dochodowa.

Ludzie już nawet nie wiedzą o tym, iż stali się oszustami, którzy bogacą się kosztem innych. Dawniej tłumaczyli się jeszcze:

— Jeżeli ja tego nie obejmę, ktoś inny zrobi na tym dobry interes! Dzisiaj chwala się tym, iż są tak sprytni i zręczni. Niektórzy zresztą wpadli na tej „aryzacji”. Zaczęli z pożyczonym kapitałem, nie znając się zupełnie na rzeczy, a począwszy od pierwszego dnia żyli, jak książęta. Pierwsze trudności jednak nasunęły się przy zakupie; potem personel zaczął się buntować, gdyż był przyzwyczajony do lepszego traktowania go przez poprzednich właścicieli i następnie liczba klientów zaczęła się stale zmniejszać... W końcu cały piękny sklep przechodził w inne aryjskie ręce lub też nikt go już nawet nie chciał przejąć.

Charakterystyczne jednakże jest, że „aryjskie” przedsiębiorstwa zaczynają ze sobą konkurować. Można zrozumieć, że wystraszeni Żydzi, którzy otrzymali na to zezwolenie odnośnych władz, pi-

„Tabarin”

ATRAKCYJNY DUET
EMIL BRUH MARIETTA I JOE
król skrzynek PREMIOWANA PIĘKNOŚĆ
MARY AIN
Codziennie FIVE z pełnym programem.

WIELKIE UROCZYSTOŚCI W CHEŁMKU.

W dniu 2 października b. r. odbędzie się w Chełmku (pow. chrzanowski) wielkie uroczystości z udziałem przedstawicieli władz w związku z przekazaniem armii samolotu R.W.D. 13, ufundowanego ze składek pracowników firmy Bata w Chełmku i w sklepach. Poza tym nastąpi poświęcenie chorągwi związkowej „Rodziny Szewskiej” i poświęcenie szkoły dla dzieci kolonii Bata, w budownictwie i urządzonej kosztem fabryki. W budynku tym znajdują pomieszczenie pierwsze dwie klasy szkoły powszechnej, przedszkole, oraz kursy języków obcych. Udział w tych uroczystościach wezmą wszyscy pracownicy firmy.

Z LIGI MORSKIEJ I KOLONIALNEJ.

Zarząd oddziału grodzkiego L.M.K. w Łodzi prosi członków o wzięcie udziału w uroczystościach 15-go „Tygodnia L.O.P.P.”

W niedzielę, dnia 25-go b. m. rozpoczyna się uroczystości nabożeństwem w Katedrze św. Stanisława Kostki.

Zbiórka wszystkich członków L.M.K. na Placu Katedralnym przy Grobie Nieznanego Żołnierza o godzinie 8.40 rano.

szą na swych sklepach: „Verkauf an Arier”.

Zresztą, zostało im to już zabronione, ażeby nie wprowadzać nikogo w błąd. Cóż jednak robi „aryjska” konkurencja? Najchętniej wywiesiłaby swoje rodowody w oknach wystawowych. „Przedsiębiorstwo aryjskie od początku istnienia”, „Sklep aryjski od roku 1800”, „Mój pradziadek był założycielem tego interesu”, „W posiadaniu aryjskim od trzech generacji” — takie napisy rzucają się w oczy na każdym kroku. To jednak także zostało zabronione, gdyż tego rodzaju konkurowanie szkodzi „odżydzonym” przedsiębiorstwom. Ale i ten zakaz nic nie pomógł. Obecnie weszły

w modę następujące ogłoszenia w gazetach:

„Kto szerzy fałszywe wiadomości, jakoby skład porcelany Schulze był nie aryjskim przedsiębiorstwem? Od roku 1924 interes jest w aryjskich — t. j. w moich — rękach. Kupuje się tam tanio i dobrze.”

Ja sam jestem „aryjczykiem”. W każdym razie moim babkom nie zostało udowodnione nic zdrożnego. Dawniej byliśmy dumni z tego, iż jesteśmy niemieckimi kupcami. Jeżeli jednak „akcja oczyszczająca” będzie trwała nadal i moralność zostanie jeszcze „wyżej” podniesiona, wówczas spakuję manatki i wyemigruję.

Nowe odkrycie w medycynie umożliwia skuteczne leczenie paraliżu dziecięcego i śpiączki

Profesor Instytutu Medycznego w Sztokholmie, Gösta Häggqvist, dokonał odkrycia, które przyczyni się niezawodnie do skutecznego opanowania niektórych chorób związanych z paraliżem, jak paraliż dziecięcy, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, oraz śpiączka. Po dwuletnich studiach i doświadczeniach udało się prof. Häggqvistowi wykryć grupę nieznanych dotąd włókien nerwowych. W wyniku przeprowadzonych eksperymentów okazało się, że nerwy mięśniowe wywołujące mimikę twarzy składają się wyłącznie z tego rodzaju delikatnych włókienek. Odkryciem prof. Häggqvista ułatwi poznanie szeregu form paraliżu, na razie jednak nie znalazło zastosowania praktycznego, gdyż dokonane zostało przed niedawnym czasem. Wzbudziło ono już wielkie zainteresowanie i obecnie lekarze badają w klinikach możliwość zastosowania nowej teorii w praktyce. Odkryciem tym zainteresował się również kongres anatomiczny, który odbył się ostatnio w Lipsku oraz konferencja neurologiczna, jaka miała miejsce przed kilkoma tygodniami w Sztokholmie.

Prof. Häggqvist zasłynął już dawniej dzięki swym pracom naukowo-badawczym. Przed kilku laty dokonał on klasyfikacji nerwów w ludzkim rdzeniu pachowym. Dzięki pomysłowemu systemowi kolorowania i fotografii zwiększonej 750 razy, prof. Häggqvist mógł dokonać pomiarów nerwów w rdzeniu. Nerwy te posiadają grubość od 1/1000 do 21/1000 milimetra, przy czym liczba cieńszych włókienek jest znacznie większa od grubszych. Ze względu na to, że szybkość impulsów nerwowych jest wprost proporcjonalna do grubości nerwów, analiza dokonana przez prof. Häggqvista posiada dużą wartość dla wiedzy medycznej.

WELNY Jedwabie Aksamity poleca M. R. KAJZER Piotrkowska 30

Ostatnie nowości Ceny niskie. tel. 276-72.

Nagrody dla uczestników konkursu znaków fabrycznych i towarowych

Już za kilkanaście dni zostanie zamknięty konkurs znaków fabrycznych i towarowych i na łamach „Republiki” przystąpimy do drukowania znaków tych firm, które nadesłały je na konkurs lub jeszcze nadesła. O szczegółach udziału w konkursie zainteresowane firmy dowiedzieć się mogą, dzwoniąc pod numer tel. 122-14.

Konkurs znaków organizowany przez „Republikę” polegać będzie na tym, że umieścimy kilkakrotnie wszystkie znaki, które zostały zgłoszone do konkursu. Daniem Czytelników będzie odgadnięcie, jakie firmy daną marką fabryczną znakują swe towary. Dla Czytelników, którzy odgadną najwięcej takich znaków, przewidziano zostały liczne i cenne nagrody.

Już dzisiaj możemy podać ich listę. A więc między nagrodami są:

Kupony na materiały męskie lub damskie, swetry i pulowery, bielizna dla dzieci, kupony na koszule męskie, kilkadziesiąt par skarpetek najlepszych gatunków, kilkadziesiąt par pończoch jedwabnych najwyższych gatunków, jedwabne krawaty, szaliki jedwabne, kalosze, lampa na stolik nocny, części do samochodów, oleje samochodowe, kilkadziesiąt kawałków mydła toaletowego, migdałowego i do golenia, perfumy i wody kwiato-owe, kilka tysięcy gilz do papierosów, miód wytrawny, galaretki owocowe, piwo w syfonach, naczynia kuchenne, zastawy stołowe i wiele innych nagród, których liczba stale się powiększa. O terminie ogłoszenia konkursu napiszemy oddzielnie.

Zderzenie taksówek Trzy osoby odniosły rany

Wczoraj wieczorem przy zbiegu ulic Śródmiejskiej i Gdańskiej doszło do zderzenia dwóch taksówek. Skutki katastrofy samochodowej były dość fatalne, gdyż trzy osoby, a mianowicie pasażer i dwaj szoferzy odnieśli rany. Pogotowie ratunkowe udzieliło doraźnej pomocy 62-letniemu Adamowi Piotrowskiemu (Ogródowa 28), majstrowi tkackiemu fabryki I. K. Poznański, 28-letniemu Henrykowi Jasińskiemu (Skiernewicka 16), szoferowi jednej z taksówek, oraz 30-letniemu Leonowi Ryślickiemu (Sienkiewicza 115), szoferowi drugiej taksówki. Obydwa wozy zostały poważnie uszkodzone. (gr).

Zwłoki starej kobiety znaleziono w zaroślach pod Sieradzem

W Sieradzu na przedmieściu Wólka w zaroślach koło cmentarza ewangelickiego znalezione zostały w kałuży krwi zwłoki starszej kobiety.

Na ciele znaczyły się rany od kilku ciosów nożem, a jeden z nich spowodował wypływanie jelit nieszcześliwej.

Władze bezpieczeństwa ujęły trzech pracujących w pobliżu murarzy, podejrzanych o współudział w tej straszej zbrodni. (l).

Zakazane zgromadzenie Stronnictwa Narodowego w Łodzi

Jak się dowiadujemy, starostwo grodzkie zakazało urządzenie zgromadzenia przedwyborczego, zwołanego przez stronnictwo Narodowe w Łodzi, na dziś, 25 bm. do sali przy ul. 11 Listopada 21.

Na zgromadzeniu wygłoszony miał być m. in. referat na temat: „Wybory czy kwestia żydowska”.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat № 76 Wydziału Gier i Dyscypliny

1. Podaje się do wiadomości dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo kl. A. na rok rozgrywkowy 1938/39.

Dnia 16.X 38 r. boisko WKS godz. 15.30 W. K. S. — S. K. S.

Dnia 16.X 38 r. boisko KE godz. 11 P. T. C. — Burza.

Dnia 16.X 38 r. boisko Sokola w Zgierzcu godz. 15.30 Sokół (Zg) — Wima.

Dnia 16.X 38 r. boisko Sokola w Pabianicach godz. 15.30 Sokół (ap) — Ł. T. S. G.

Na 2 godziny przed zawodami pierwszych drużyn odbędą się zawody o mistrzostwo rezerwy kl. A.

2. Podaje się do wiadomości kalendarzyk rozgrywek o mistrzostwo grupy pabianickiej kl. B. na rok rozgrywkowy 1938/39.

2.X 38. boisko w Zd. Woli godz. 15.30 Sokół (Zd. Wola) — Huragan.

2.X 38. boisko KE w Pab. godz. 15.30 KE — R. K. S.

2.X 38 r. boisko Sokola (Pab.) godz. 15.30 Makabi — Strzelec (Sieradz).

9.X 38 r. boisko w Rudzie godz. 15.30 Huragan — R. K. S.

9.X 38 r. boisko w Zd. Woli godz. 15.30 Sokół (Zd. Wola) — Makabi (Pab.).

9.X 38 r. boisko w Sieradzu godz. 15.30 Strzelec (Sieradz) — K. E. (Pab.).

16.X 38 r. boisko KE (Pab.) godz. 15.30 KE — Huragan.

16.X 38 r. boisko w Rudzie godz. 15.30 R. K. S. — Makabi.

16.X 38 r. boisko w Sieradzu godz. 15.30 Strzelec — Sokół (Zd. Wola).

3. Podaje się do wiadomości kalendarzyk rozgrywek o mistrzostwo grupy łódzkiej kl. C. na rok rozgrywkowy 1938/39. Grupa I.

2.X 38 r. boisko w Konstantynowie godz. 11. K. K. S. — Tur — Cartago.

2.X38 r. boisko w Konstantynowie godz. 15.30 R. K. S. — Strzelec (Konst.)

2.X 38 r. boisko Wimy godz. 11 Tramwajarzy — Zw. Młodzieży Rzemieślniczej.

9.X 38 r. boisko Widzewa godz. 11 Makabi — Tramwajarzy.

9.X 38 r. boisko w Konstantynowie godz. 15.30 R. K. S. — K. K. S.

9.X 38 r. boisko Turu godz. 15.30 Tur — Cartago — Strzelec (Konst.).

16.X 38 r. boisko W. K. S. godz. 11 Tur — Cartago — R. K. S. (Konst.).

16.X 38 r. boisko UT. godz. 11 Związek Mi. Rzem. — K. K. S.

16.X 38 r. boisko w Konstantynowie godz. 15.30 Strzelec — Makabi.

Grupa II. Łódzkiej kl. C.

2.X 38 r. boisko Strzelca (Chojny) godz. 11 Strzelec — Gwiazda.

2.X 38 r. boisko Strzelca (Chojny) godz. 15.30 Odrodzenie — TUR (Chojny).

2.X 38 r. boisko w Aleksandrowie godz. 15.30 RKS — Sportion.

2.X 38 r. boisko WKS godz. 15.30 Jutrznia — A. K. S. (Zubardź).

9.X 38 r. boisko Widzewa godz. 15.30 Gwiazda — R. K. S. (Aleks.).

9.X 38 r. boisko Strzelca (Chojny) godz. 11 Odrodzenie — Jutrznia.

9.X 38 r. boisko S. K. S. godz. 15.30 Sportion — Strzelec (Chojny).

9.X 38 r. boisko WKS godz. 15.30 A. K. S. — Tur (Chojny).

16.X 38 r. boisko Widzewa godz. 15.30 Gwiazda — A. K. S.

16.X 38 r. boisko w Aleksandrowie godz. 15.30 RKS — TUR (Chojny).

16.X 38 r. boisko Strzelca (Chojny) godz. 15.30 Sportion — Odrodzenie.

16.X 38 r. boisko Wimy godz. 11 Jutrznia — Strzelec (Chojny).

Gehenna pracy w kopalni... Do wielkiej gromady robotników przybywa nowy. Choć mieszka ze

Nowicjusz z baraku IV-go

wszystkimi we wspólnych barakach, nie bierze udziału w grach karcianych, w pijatykach i karczemnych zabawach. Kolegów intryguje tajemnica milczącego Szweda...

Wypłukiwanie platyny nad Rio Chaco — to nie drobnostka. Nic to że aby zamieszkać w barakach kopalnianych znieść trzeba podróż biegiem wielkiej rzeki, wijącej się tysiącami kilometrów przez las dziewiczy, liczne szlaki Syndykatu kopalnianego i straszliwa, rujnująca, najczarniejszą pracę. Ci, którzy przeszli już gehennę pracy nad Rio Chaco wiedzą dobrze, że najtrudniejszą rzeczą jest umiejętność współżycia z pozostałymi robotnikami. Przeważnie wykołężący życiowi, ludzie o rogatych duszach, którzy pod każdą srokością geograficzną brali się za bary z przeciwnościami losu, — z natury rzeczy wrogo, nieufnie, z jawnym szyderstwem przyjmowali każdego przybysza.

Poczuł to wyraźnie szczupły, oberwany tramp, Szwed z pochodzenia, który po załatwieniu formalności w drewnianym budynku Syndykatu, stanął u wejścia do baraku I-go. Oświadczone mu tam opryskliwie, że nie ma dla niego miejsca. Tak samo nieuprzejmie potraktowano go w następnych dwóch barakach.

Do IV-go wszedł twardym, nieustępliwym krokiem i powiedział po prostu: — Jestem Ole Connig, od jutra będę pracował razem z wami...

Wyszukał sobie wygodne miejsce w baraku, usiadł, odkrajał potężny kawał razowego chleba i popijając bladą herbatą z kubka, począł zaspakając głód swego skromnego żołądka włóczgi.

Barak kipi...

Mieszkańcy baraku IV-go byli zdumieni bezczelnością nowicjusza. Wyraz temu zdumieniu dał Jeff Duck, starszy baraku:

— Wydajesz mi się za bardzo pewny siebie, chłopcze, — wycedził. — Pleknie, ja cię nauczę co to znaczy myć platynę nad Rio Choco!

Nazajutrz już wyznaczył mu piękne miejsce na niebezpiecznym stromym urwisku, miejsce jakby wymarzone dla nowicjusza, który wyraził chęć porwania dla Syndykatu dwanaście godzin na dobę w morderczym słońcu. W kontrakcie nie było mowy o tym, że już po tygodniu palce pracującego przypominają grube, czarne banany i że nieraz upał, gorączka nostalgia i szaleństwo największego silacza wykreślają z liczby żyjących. Dlatego od czasu do czasu w dolinie rzeki słychać krótki huk broni palnej, idący dalekim echem w las i urwiska. Wówczas opróżnia się jedno miejsce w którymś z baraków...

Porządek w barakach utrzymywał Jeff Duck, nie rozstający się z wielkim, gotowym do strzału pistoletem. Ponieważ Syndykat kopalniany nie miał pieniędzy na utrzymywanie sądu w lesie dziewiczym, rolę jego a także rolę człowieka, wypełniającego wyrok sądu, dzierżył w energicznej dłoni Jeff Duck.

Mieszkańcy baraku czwartego zaobserwowali stopniowo, że nowicjusz zachowywał się skandalicznie. Nie pił whisky, oszczędzał pieniądze, a ponadto był bardzo oszczędny w słowach i przekleństwach. Spokojnie i zawzięcie wykonywał swój obowiązek. Rudy Glamy, który dzielił z Olem przyzwykłą opowieść o tym, nie posiadając się z wściekłości.

W baraku kipiło i nie ulegało wątpliwości, że przedź czy później nowicjusz będzie musiał wytłumaczyć się ze swego postępowania i będzie musiał zdać egzamin na pełnoprawnego mieszkańca baraku.

Jak to było z Corridanem

Sprawa dojrzała pewnego sobotniego wieczoru, gdy Jeff Duck zaproponował Olemu, aby wziął udział w partyjce winta. Ole odmówił i spokojnie położył się na swej prycze. Glamy wydobyl z kieszeni zatłuszczoną talie kart, rzucił na stół i wrzasnął:

— Ty żółtodziobie, nie wywołuj wilka z lasu! Cóż ty sobie myślisz, że będziesz drwił ze starych, wypróbowanych kopaczy?! Opowiedz nareszcie skąd jesteś i czego właściwie chcesz od nas?!

Ole usiadł na swojej prycze i natychmiast odpowiedział. Zapytał mianowicie, czy jest w baraku IV-ym ktoś, kto już kiedy zaglądał śmierci w oczy, czy zawarł z nią braterską przyjaźń. Bo jeżeli nie, to nikt go nie zrozumie i nie warto dalej gadać.

Czternastu ludzi wybuchnęło grzmącym śmiechem. Jeff Duck szturchnął Glamy'ego w żebra:

— Opowiedz-no mu jak to było z Corridanem!...

Glamy schował karty i spojrział ze zmem na Olego:

— Jeszcze przed tygodniem mieliśmy w baraku łajdaka, który krał platynę. Podejrzenia padły na nas wszystkich. Ale w nocy postawiliśmy kanał przed naszym sądem! Może i ty przeżyjesz to kiedy! U nas panują żelazne prawa, mój chłopcze, chociaż ich nie wyszczególniono w kontrakcie!

Otóż postawiliśmy Corridana pod ścianą. Nie chcieliśmy tracić więcej niż jedną kulę. W tej chwili bestia wyciąga z kieszeni flaszeczkę i wyje:

— Strzelajcie! No, śmiało! Ale wszyscy razem ze mną pofurujecie w powietrze. Cały barak! We flaszeczce jest — nitrogliceryna, no, strzelajcie!

Byliśmy w pułapce. Wiedzieliśmy dobrze: Corridan był do wszystkiego zdolny, nitroglicerynę skradł chyba z budynku Syndykatu. Często rozsadzaliśmy nią skały.

Chłopcze, rozumiesz? Ten łajdak torturował nas pełne dwadzieścia minut. Gdyby potrząsnął flaszeczką, wylecielibyśmy w powietrze, rozszarpani na drobne kawałki.

Ale Jeff Duck nie wytrzymał. Wyr-

wał rewolwer z za pasa i zastrzelił Corridana jak psa wściekłego. Flaszka rozbiła się. Okazało się, że był w niej tylko... salmiak. Łajdak po prostu oszukał nas. W każdym razie przez dwadzieścia minut mieliśmy przed oczyma śmierć! Czy to wystarczy ci, ty żółtodziobie?

Ole opowiada

Ole uniósł się nieco a oczy jego rozblęły żywym, żółtym światłem jak u kota.

— O tak, mieliście śmierć przed oczyma! Ale czy to was zmieniło? Czy jesteście inni?! Czy zepchnięto was na skraj ludzkiej wytrzymałości? Czy jest kto między wami, który wewnętrznie splonął na popiół? Odpowiedzcie!...

Pochylił się nagłym ruchem nad stołem i płonącym, rozbieganym wzrokiem spoglądał kolejno w twarze mieszkańców baraku.

Panowała cisza. Przerwał ją znów Ole nieco drżącym, chrapliwym głosem:

— Minęło już siedem lat od tego czasu. Długi czas dla wszystkich ludzi. Dla mnie — jeden dzień.

Pracowałem wtedy w Szanghaju. Ożeniłem się z młodszą Chinką Li, która pochodziła z dalekiej głębi swego olbrzymiego kraju. Przybyła do Szanghaju z wędrownym cyrkiem. Umiała podwójne salto. Przystąpiłem do cyrku, aby zdjąć z niej ciężar tej okrutnej pracy. Nie sądzicie, że to drobnostka. Ale i ja coś umiałem. Opanowałem doskonale sztukę strzelania...

— Stop! — zawołał Jeff Duck. — Pamiętaj, że mówisz do ludzi, z których każdy zna się na strzelaniu. Nad Rio Chaco nie można błagować. Będziesz musiał dowieść prawdziwości swoich słów. Masz, weź to!...

Ole wyciągnął rewolwer z ręki Ducka,

Historyk musi być punktualny

W tym miesiącu naukowa Anglia czciła 200-stą rocznicę urodzin znakomitego pisarza historycznego Edwarda Gibbona. W Towarzystwie Historycznym w Londynie odbyło się uroczyste zebranie z udziałem reprezentantów świata literackiego i naukowego.

Redakcje pism bulwarowych skorzystały z tej okazji by opublikować szereg anegdotalnych wspomnień dotyczących osobistego życia Gibbona. Powściągliwy w śmiechu pisarz znany był powszechnie ze swej punktualności.

W pewien poranek niedzielny, zamówił do siebie fryzjera.

Polecił mu przybyć do siebie na godzinę 7-mą rano. Fryzjer zjawił się minutę po 7-jej. Wezwał więc innego, który przybył o minutę za wcześnie. Skorzystal dopiero z usług następnego, który wszedł do pokoju z ostatnim wybi-cielem oznaczonej godziny.

Innym razem autor „Starożytnego Rzymu” polecił stolarzowi wykonanie płotu dokoła ogródka. Praca miała być gotowa nazajutrz o godzinie 12-jej w południe. O umówionej godzinie przed płotem spotkali się Gibbon ze swym stolarzem. Gibbon wyciągnął z kieszeni zegarek i obserwował jak stolarz ze stoickim spokojem heblował jeszcze ostatnią sztachetę.

— Człowieku, pospiesz się, za 30 sekund upłynie 12-ta.

— Będzie punktualny — oświadczył,

znający swego dostawcę, rzemieślnik.

Zegarek Gibbona wskazywał już po ludnie, kiedy stolarz przybił dopiero gwoździe do płotu. Gibbon zamierzał już coś rzec, kiedy na wieży rozległo się bicie zegara. Wraz z ostatnim uderzeniem godziny dwunastej robota została punktualnie i solidnie wykonana.

Wyprowadziło to z równowagi Gibbona. Bez chwili namysłu sięgnął do kieszeni po mylący się o minutę zegarek i wyrzucił go na śmietnik.

Płacąc sownie stolarzowi za wykonaną pracę, oświadczył mu z naciskiem: „Historyk, który oblicza wskazówki zegara dziejów, musi być punktualnym i nie może się nigdy mylić!”

Zmartwychstanie Owidiusza

(po) Po wsiach Wołynia i Polesia spotykane są wśród chłopów tamtejszych nazwiska, żywcem zaczerpnięte z literatury łacińskiej. Tak np. niedawno kroniki policyjne zanotowały śmiertelny wypadek niejakiego Mikołaja Owidiusza, mieszkańca wsi Spasowa, pow. zdołbunowskiego (na Wołyniu), który został zasypany ziemią przy kopaniu studni. Nieszczęśliwy wieśniak zapewne nie wiedział do końca życia, że nosił nazwisko jednego z największych poetów rzymskich.

wyciągnął asa z talii Glamy'ego, wyszedł z baraku i przyczepił kartę na odległym drzewie, które spowite już było w mrok wieczoru. Po czym wrócił i wając ciężki rewolwer w dłoń, rzekł: — Mieliliśmy wówczas lepszą broń. Ale wszystko jedno. Uważajcie!

Składał się przez ułamek sekundy. Huknął strzał. Ktoś pobiegł po kartę. Serduszko asa było przestrzelone. Czternastu mężczyzn wpadło w entuzjazm.

Jeff schował pistolet i powiedział z satysfakcją:

— Dobra! Mów dalej!

Ukochana Chinka

— Pewnego dnia obudziliśmy się wśród grzmotu i huku dział. Miasto zostało zaatakowane przez wojenne okręty i artylerię japońską. Nie zadam sobie trudu, aby spróbować opisać wam w jakiej piekło zamienił się nieszczęsny Szanghaj. W straszliwej panice mieszkańcy szukali ratunku w ucieczce.

Uciekaliśmy i my... ale zostaliśmy złapani przez przednie straże japońskie. Oderwano ode mnie Li i zawleczono...

Ole urwał wbrew woli. Drżał cały. Pot zlepil mu włosy na skroniach. Mówił dalej z trudem.

— Zrozumcie: w całym moim życiu posiadałem tylko jedną, jedyną kobietę, Li. Kochałem ją tak, że dałbym się za nią w sztuki rozerwać. Jest mi wasz szczerze żal, że żaden was nie wie, iż istnieją kobiety, które mogą być najwspanialszymi, cennymi przyjaciółmi... Taką była Li... A piękną była... oto jej fotografia...

Wysperzał z kieszeni starą, zniszczoną fotografię. Mężczyźni kolejno podawali sobie z rąk do rąk fotografię, z której patrzyła blada, smutna twarzyczka chińskiego dziewczęcia. W baraku panowała posępna cisza. Ole zaciskał wargi, tłumiąc cisnący się na nie skurcz szluchu.

— Oskarżono ją o szpiegostwo. Mnie trzymano w więzieniu kilka tygodni. Siedząc w naszych celach, słyszeliśmy codziennie salwy egzekucyjne i kanonadę nieustannie toczących się walk. Wreszcie wprowadzono nas i wzięto... do rozstrzeliwania skazanych. Musieliśmy pod groźą śmierci kosić całe grupy ludzi karabinem maszynowym...

Jeff Duck drgnął nerwowo:

— I Li... była między nimi...? — zapytał z nieklamana trwogą.

Ole milcząco opuścił głowę.

— Znalazłem ją później, gdy wykopaliliśmy wspólny grób... To było nasze straszliwe pożegnanie... na zawsze...

Czy rozumiecie... od tego czasu jestem... pusty... wypalony... tylko gdzieś w głębi tli się jeszcze płomyk... i jemu zawdzięczam, że żyję jeszcze... jest to płomyk zemsty...

Znowu urwał, na próżno starając się opanować nerwowe drżenie rąk. Jeff patrzył nań niespokojnie. Chciał mu powiedzieć coś serdecznego, ale milczał, bo bał się, że zacznie straszliwie przeklinać.

— A teraz co? — odważył się przezwąć ciszę Glamy.

Ole otarł pot z czoła.

— Mam cel w życiu, jeden wielki cel. Śmierć Li jeszcze nie jest pomszczona. Dzień i noc marzę o zemście. Muszę powrócić. Jak najprędzej. I dlatego nie mam pieniędzy na whisky, ani na karty, ani na dziewczęta... muszę oszczędzać...

★

Rankiem znalazł Ole Connig dziesięciodolarowy banknot na swej prycze. Nie można było dowiedzieć się czyja to sprawa, Glamy przysięgał, że nie ma o niczym pojęcia.

Ole Connig przestał być nowicjuszem!

F. Coe,

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 25 września 1938 r.

Problem surowcowy

Swój ostatni przegląd sytuacji poświęca redaktor naczelny „Przeglądu Gospodarczego“ (E. R.) zagadnieniu surowcowemu. Poglądy wypowiedziane zasługują na uwagę, ponieważ zawierają wiele obiektywnie słusznych myśli.

Słuszna jest przede wszystkim myśl wstępna. Konstatując, iż powołanie do życia biura dla spraw surowcowych wyszło z inicjatywy Komitetu Obrony Rzeczypospolitej — słusznie stwierdza autor, że wszystko, co pod kątem widzenia obrony Państwa uznane będzie za niezbędne, musi być dokonane bez jakiegokolwiek dyskusji.

Już bardziej zagadnieniem staje się dyskusyjnym, o ile jest rozpatrywane pod kątem widzenia walutowym. I rod tym kątem widzenia państwo nie może zgłaszać swego desinterementu w sprawie surowcowej. T. zw. czynna postawa w tej sprawie jest uzasadniona, ale nie powinna doprowadzać do rozwiązań jednostronnych.

Tak więc wypada zgodzić się z autorem, gdy wskazuje na jednostronne nieraz podejście do kwestii przedstawiania się na surowiec krajowy. Nie ulega wątpliwości, że szereg potocznych wyobrażeń w tej materii opiera się na błędzie i nieporozumieniu.

W wielu wypadkach przedstawianie na surowiec krajowego pochodzenia połączone jest z podwyższaniem kosztu produkcji i obniżeniem jakości wytworu. Jedno i drugie hamuje rozwój produkcji. Tych rzeczy nie należy bagatelizować. Są one istotne dla sprawy postępów uprzemysławiania kraju, tj. dla sprawy, uznanej za jeden z naczelnych postulatów dzisiejszej polityki gospodarczej.

W ten sposób rzecz przestaje być interesem tej czy innej galezi, tymbardziej — tego czy innego przedsiębiorcy, a staje się sprawą ogólną — społecznego interesu ekonomicznego.

Zdaje się, że dobrze zrozumiełmy myśl autora, reasumując, że jego zdaniem — nadającym się do całkowitej aprobaty — pożądanym jest, aby t. zw. czynna postawa w sprawie surowcowej oparta była na kilku przesłankach, których ewentualne pominięcie wyrządziłoby poważną szkodę. A więc, by sprawa surowcowa nie traktowana była jako punkt wyjścia gospodarki planowej ze zwykłe cechująca ją siła rozmachu. By nie wyprzedzała granic wiedzy i postępu technicznego. By nie kolidowała z podstawowymi celami polityki gospodarczej, do których należy nie spornie postęp procesu uprzemysławiania kraju. (az)

Likwidacja banków w Wiedniu

Wszystkie domy bankowe, których właścicielami byli Żydzi, zostały zlikwidowane lub przeniesione do Francji

Giełda wiedeńska od czasów Anschlussu jest nieczynna. W wielkim budynku przy Schottenringu, wzniesionym w stylu świątyni asyryjskich panuje cisza zupełna. Dr. Ernst — nowomianowany kierownik komisaryczny całej giełdy, ma dużo czasu, który niewątpliwie poświęca studiowaniu teorii narodowego socjalizmu.

Cisza w tym wielkim gmachu tłumaczy się przede wszystkim całkowitym zlikwidowaniem banków żydowskich, a przecież w Wiedniu byli Żydzi w bankowości silnie reprezentowani.

Zarządcą większości prywatnych banków żydowskich został Wiener Giro- und Kassenverein. Całą pocztę należy przede wszystkim kierować do komisarzy — potem wolno nią zająć się bankierowi. Tak samo, po skończonym dniu pracy, pocztę wychodzącą do urzędników „Giro“, kontą są przechowywane w instytucji komisarycznej. Tylko stare książki wolno trzymać bankierowi w jego własnym banku. Wszystkie transakcje przechodzą przez „Giro“, które również przyznaje właścicielowi insty-

tucji takie pobory, jakie uzna za stosowne.

Prywatna bankowość w tych warunkach chyli się ku upadkowi. Większość bankierów pochodzenia żydowskiego już wyemigrowała, lub zabiega o prawo wyjazdu.

Firma Reitner i S-ka jest już w Paryżu, szef firmy „Ephrussi“ — po odsiedzeniu kilku tygodni w więzieniu (80-letni starzec, znający się tylko na swych księgach bankowych) — jest już zagranicą, nie ma również nikogo u Kanitza u. Co. Niektórzy proponują zaprzestanie pracy, jak Kux, Bloch i S-ka, Breisach, Friedenstern, Frid i Thiemann itd.

Oczywista, że firmy aryjskie, nieraz małe zupełnie, które w właściwym życiu finansowym stolicy naddunajskiej udziału nie brały — obecnie wysuwane są na czoło. Krentschker z Gracu, który objął starą i powszechnie szanowaną firmę Lagner i S-ka, człowiek nikomu nieznanym jest tego najlepszym przykładem.

Wielkie banki wiedeńskie poddane zostały również poważnym zmianom

strukturalnym. Obok „Creditanstalt-Bankverein“, odpowiednio zaryzowanego, powstał nowy wielki bank: „Merkurbank“, który zapożyczył sobie wiele osobistości z pierwszego, aby utworzyć radę nadzorczą. W zarządzie i dyrekcji są sami berlińczycy.

Merkur wchłonął w siebie „Landesbank“ i wiedeński oddział Zivnostenska Banka.

Nowo kreowane instytucje, powstałe z fuzji i zmian nazw dawnych banków, nie mają wiele do roboty. Personal przystąpił jednomyślnie do „Frontu Pracy“ i ma wiele zajęć w związku z najrozmaitszymi posiedzeniami, apelami, odprawami itd. Pracy zawodowej jest niewiele.

Austriacki Bank Narodowy zamianowany został Reichsbankiem — Centrala wiedeńska. Dawniej był ten bank regulatorem rynku pieniężnego. Dziś jest tylko pionkiem wśród innych banków Trzeciej Rzeszy.

Życie finansowe Wiednia płynie leniwym, prowincjonalnym nurtem, według przepisów z Berlina. P-

Sezon jesienny we włókiennictwie

Tydzień ostatni wypadł słabiej. — Produkcja na poziomie zeszłorocznym. — Niepomyślny stan eksportu

Ożywienie sezonowe produkcji i obrotów we włókiennictwie trwa w dalszym ciągu, obejmując wszystkie działy wytwórczości.

Po bardzo żywych obrotach, jakie miały miejsce na rynku łódzkim od drugiej połowy sierpnia począwszy, ostatni tydzień w handlu włókienniczym wypadł nieco słabiej. Pewne osłabienie tempa obrotów na rynku łódzkim w ostatnim tygodniu spowodowane było ciepłymi pogodami, jakie trwają już bez przerwy od 10 dni, wpływając hamująco na tempo obrotów, a także być może przejściowym nasyceniem rynku. Oczywiście osłabienie tempa obrotów nosi charakter chwilowy.

Bilans obrotów dokonanych przez

przemysł i handel włókienniczy w pierwszym wstępnym okresie sezonu jesiennego przedstawia się w roku bieżącym wcale pomyślnie.

Takie działy włókiennictwa, jak przemysł i handel tkaninami bawełnianymi, wełnianymi osiągnęły dość wysoki poziom obrotów. Oczywiście naderkreślony stan rzeczy nie przesądza zupełnie o dalszym przebiegu sezonu.

Sytuacja dopiero się wyjaśni w najbliższych tygodniach po rozpoczęciu zakupów towaru zimowego przez konsumentów.

Produkcja zimowa przemysłu włókienniczego utrzymuje się — sądząc z cyfr importu surowców na poziomie zeszłorocznym. Zmniejszenie się niektó-

rych pozycji przywozu surowców, jak szmaty, skompensowane zostało zwiększonym zużyciem surowców krajowych, zwłaszcza sztucznego jedwabiu i tetry, która w produkcji zimowej występuje szczególnie obficie.

Omawiając przebieg sezonu zimowego we włókiennictwie, nie podobna pominąć sytuacji na odcinku eksportowym.

Jak dotąd przedstawia się ona bardzo niezadawalająco. Już pierwsze 8 miesięcy roku bieżącego przyniosły bardzo silny spadek eksportu włókienniczego. W okresie tym ogólna wartość naszego wywozu spadła z 54 milj. zł. na 34 milj. zł., a więc okragło o 20 milj. zł. Konjunktury eksportowe włókiennictwa kształtują się nadal niepomyślnie.

Towary zgrzebne utraciły wskutek wojny taki rynek zbytu, jakim były Chiny, przemysł konfekcyjny ma duże trudności na rynku angielskim ze względu natury ceinej. We Francji i koloniach francuskich (Marokko, Algier) wobec dewaluacji franka odzież nasza jest obecnie zbyt droga.

Stan zamówień eksportowych przedstawia się niepomyślnie, dalsze zlecenia napływają bardzo wolno i w niewielkiej liczbie. W tych warunkach wątpliwe należy, czy wywóz włókienniczy osiągnie choćby w przybliżeniu cyfry zeszłoroczne.

Sprawy eksportowe są obecnie przedmiotem badań łódzkich sier przemysłowych, brączym wyniki tych rozważań zostaną przedłożone w najbliższym czasie właściwym czynnikiem. Spodziewać się należy energicznych posunięć zarówno ze strony rządu jak i przemysłu — zmierzających do odzyskania przez włókiennictwo swej dawnej pozycji eksportowej.

Bilans Banku Polskiego

za drugą dekadę bieżącego miesiąca

W drugiej dekadzie września r. b. zapas złota w Banku Polskim zmniejszył się o 5,6 mln. do 441,5 mln. zł., natomiast stan pieniądzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 2,6 mln. do 14,7 mln. złotych.

Suma wykorzystanych kredytów powiększyła się o 34,0 mln. do 815,2 mln. zł., przy czym portfel wekslowy wzrósł o 5,1 mln. do 715,9 mln. zł.; portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zwiększył się o 22,5 mln. do 58,2 mln. zł.; stan pożyczek zabezpieczonych zastawami powiększył się o 35,4 mln. do 41,1 mln. zł.

Zapasy polskich monet srebrych i bilonu wzrosły o 9,7 mln. do 29,7 mln. zł. Pozycja „inne aktywa“ zmniejszyła się o 9,0 mln. do 187,1 mln. zł., pozycja zaś „inne pasywa“ uległa wzrostowi o 1,4 mln. do 170,7 mln. zł. Natychmiast płatne zobowiązania Banku zwiększyły się o 18,6 mln. do 260,9 mln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — powiększył się o 11,7 mln. do 1.149,0 mln. zł. Pokrycie złotem wynosi 33,71 proc.

Stopa dyskontowa 4 i pół proc., stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół procent.

Brak kamgarnów na rynku

Wzmózona produkcja celem pokrycia popytu

W dniach ostatnich na tutejszym rynku zaobserwowano brak kamgarnów a więc materiałów używanych w większym zakresie przy produkcji ubrań męskich oraz palt damskich.

Producenci, w związku z obecnym sezonem zimowym starali się przystosować produkcję do ewentualnego zapotrzebowania. Jak się jednak okazało, pierwsze zapotrzebowanie klienteli było, wbrew przewidywaniom, duże. W związku z tym, poszczególne fabryki tu tejsze przystąpiły w dniach ostatnich do intensywniejszej produkcji, celem po-

krycia obecnego popytu.

Prócz kamgarnów, większym popytem w dniach ostatnich cieszyły się tak zw. flausze, t. j. materiały na palta damskie, które rok rocznie o tej porze znajdują poważniejszych nabywców. Produkcja tych gatunków towarów jest stosunkowo duża, tak, że braku ich w żadnym wypadku nie notowano.

Ceny zarówno kamgarnów, jak i flauszy, w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w roku ubiegłym o tej porze są nieco słabsze.

Przedstawicielstwa w branży galanteryjnej i dzianej

na Warszawie, Małopolskie i Górny Śląsk PRZYJMIE ODPOWIEDZIALNY FACHOWIEC. — Gwarancja zapewniona. — Oferty kierować do Administracji sub: „Faciowlec“.

HYDROFOR

Warszawa Królewska 23

POMPY PODWODNE

i inne

FILTRY DO WODY

SPRĘŻARKI

PODGRZEWACZE

WĘŻOWNICE

Przedstawiciel Inż. ST. FEINKIND,

ŁÓDŹ, Piotrkowska nr. 40, tel. 120-40.

Notowania bawełny

z dnia 23-go września 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.25, październik 7.82—7.83, listopad 7.84, grudzień 7.87, styczeń 7.88, luty 7.89, marzec 7.91, kwiecień 7.88, maj 7.85—7.86, czerwiec 7.84, lipiec 7.84.

NGWY ORLEAN: Loco 7.89, październik 7.94, grudzień 7.98, styczeń 7.98, marzec 8.00, maj 7.97, lipiec 7.96, październik 7.87.

LIVERPOOL: Loco 4.76, wrzesień 4.57, październik 4.58, listopad 4.62, grudzień 4.66, styczeń 4.68, luty 4.69, marzec 4.70, kwiecień 4.71, maj 4.72, czerwiec 4.73, lipiec 4.74, sierpień 4.74, wrzesień 4.74, październik 4.74.

„Giza“: Loco 7.57, wrzesień 6.54, październik 6.84, styczeń 7.02, marzec 7.07, maj 7.03.

Egipska Sakell.: Loco 7.92.

Upper: Loco 6.12, wrzesień 6.05, październik 6.02, listopad 6.00, styczeń 5.95, marzec 5.95, maj 5.98, lipiec 5.98.

Ashmouni: Październik 10.26, grudzień 10.27, luty 10.29, kwiecień 10.30.

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy pieniężnej w Warszawie tendencja dla papierów procentowych była słabsza, przy większych obrotach 4 i pół proc. po wewnątrz. Notowano: — 3 proc. inwestycyjna I em. 82, II em. 85, 4 proc. dolarowa 41.75, 4 i pół proc. wewnątrzna 63.75, 4 proc. konsolidacyjna 64.50, 4 i pół proc. ziemskie 63.50, 5 proc. Warszawy z roku 1933 — 71.50, 6 proc. obligacje m. Warszawy 8-ej i 9-ej em. — 72, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 91.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była słabsza, przy obrotach małych. Notowano: — Bank Polski 123, Węgiel 33.50, Starachowice — 39.50, Żyrardów 57, Ostrowiec 59, Lilpopy 83—82—82.50, Modrzejów 17.75—17.

W obrotach prywatnych dokonano następujących transakcji: 3 proc. państwowa renta z emska odcinki po 1.000 zł. — 50.88—50.75, odcinki po 500 zł. — 57.75—58, odcinki po 100 zł. — 82.4 proc. konsolidacyjna drobne odcinki 64.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poź. inwestycyjna I-sza em. 82.00—81.50, poź. inwestyc. II-ga em. 82.50—82.00, dolarówka 42.00—41.50, poź. konsolidacyjna 66.50—66.00, poź. wewnątrzna 64.50—64.25, Bank Polski 125.50—124.75. Sytuacja wyczekująca.

Z GIEŁDY ZBOŻEWEJ W ŁODZI.

Wszystkie notowania bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót: 11.79 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 24 września.

Nazwa papieru	Dzisiaj	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
30/0 Inw. I. em.	82—	82.50	84.75	67.50
4 1/2 0/0 Wewn.	63.75	64.25	67.38	55.88
50/0 Konwers.	—	—	69.50	61.25
Dolarówka	41.75	42—	42.75	38.25
4 1/2 L. Ziem.	63.50	64—	65.63	55.38
50/0 L. Warsz. 1933	71.50	72—	73.75	62.75
50/0 L. Łódz. 1933	—	—	66.25	56—
Bank Polski	123—	125—	125—	107.56
Lilpop	82.50	85.25	89.25	54—
Żyrardów	57—	—	61—	51—

Likwidacja zatargu w górnictwie

Orzeczenie głównego inspektora pracy dyr. Klotta zostało przyjęte przez robotników i przemysłowców

Katowice, 24 września.

Zatarg w górnictwie węglowym został dzisiaj zlikwidowany.

W związku z koniecznością wyeliminowania jakichkolwiek elementów, któreby mogły wywołać niepokój w społeczeństwie, obie strony zgodziły się oddać spór do rozstrzygnięcia arbitrażowego, powołując na arbitra głównego

inspektora pracy, dyr. Mariana Klotta.

Dyr. Klott wydał dzisiaj orzeczenie, które zostało zaraz przyjęte zarówno przez robotników jak i przez przemysłowców.

Szczegóły tego orzeczenia będą ogłoszone w poniedziałek.

Jak zdołaliśmy się poinformować, orzeczenie to jest pewnego rodzaju kom-

promisem, który ustanawia warunki na cały rok.

Dyr. Klott po wydaniu orzeczenia odjechał do Warszawy.

Pożar fabryki

W godzinach wieczornych wezwano straż ogniową do domu przy ul. Cegielnianej 22, gdzie wybuchł pożar w formiarni pończoch M. Bleiweisa. Akcja straży trwała blisko godzinę. Przyczyny wybuchu pożaru na razie nie ustalono. (g)

Prózek od BOLU GŁOWY

Kolarze niemieccy startują dziś w Łodzi

Drużyna niemiecka startująca dziś w nieoficjalnym trójmeczku między państwami Niemcy — Dania — Polska doznała niespodziewanego wzmocnienia. Zamiast zapowiadanego Waltera przyjechał bowiem Puran, zawodnik o klasie międzynarodowej. Obecnie po tej zmianie skład zespołu niemieckiego jest identyczny z tym jaki startował na mistrzostwach świata w Amsterdamie. Dzięki startowi Purana zawody dzisiejsze nabierają jeszcze atrakcyjności.

Na program zawodów składają się przede wszystkim spotkania trójkowe, w których dojdzie do szeregu niezwykle interesujących pojedynków, z których na czoło wysuwają się dwa biegi, w których mistrz Polski Kupczak spotka się kolejno z mistrzem Danii Nielsenem i mistrzem Niemiec Schornem. Niezwykle interesująco zapowiadają się też dwa międzynarodowe handicapy, jak również i pozostałe biegi.

Poza tym odbędą się biegi dla zawodników nie należących do zespołów reprezentacyjnych i dla młodzików.

Początek zawodów o godz. 15-ej Należy jeszcze przypomnieć, że dochód z zawodów przeznaczony jest na FOND, na zakup karabinu maszynowego dla Armii.

Dziś Polska—Jugosławia w Warszawie

Drugi garnitur Polski walczy w Rydze

W dniu dzisiejszym walczy piłkarstwo polskie na dwóch frontach. W Warszawie pierwszy garnitur Polski zmierzy się z Jugosławia w walce o puchar króla Piotra II, a w Rydze druga nasza reprezentacja rozegra spotkanie z reprezentacją Łotwy. Zarówno jeden jak i drugi mecz ma dla piłkarstwa polskiego duże znaczenie ze względu na porównanie do niefortunnego meczu z Niemcami w Kamienicy.

W meczu warszawskim drużyna polska wystąpi w nieco odmiennym składzie. Wypróbowani dziś zostaną dwaj zawodnicy na pozycjach, środkowego na pastnika i środkowego pomocnika. Korbas z Cracovii poprowadzi atak Polski a Piec II z Naprzodu stanie na czele naszej defensywy.

Drużyna jugosłowiańska przybyła do Polski w składzie zapowiedzianym w

piątek wieczór. Sędzia zawodów Szwed Eklind przyleciał samolotem w sobotę.

Zawody rozpoczną się o godz. 15.30, a kasy biletowe czynne będą od godz. 12-ej w południe.

Składy drużyn na mecz Polska — Jugosławia przedstawiać się będą następująco:

JUGOSŁAWIA: Glaser, Hugl, Matosic, Lechner, Jazbinsek, Kokotovic, Sipos, Lesnik, Wolff, Antokovic, Woelker.

POLSKA: Madejski, Szczepaniak, Galecki, Góra, Piec II, Dytko, Piec I, Piontek, Korbas, Wilimowski, Wodarz.

W Rydze drużyna Polska wystąpi w następującym składzie: Mrugała, Twórcz, Gemza, Sumara, Danielak, Sobkowiak, Chabowski, Gendera, Szerike, Artur, Lyko.

DZISIEJSZE IMPREZY SPORTOWE W ŁODZI

W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną dalsze spotkania o mistrzostwo klasy A. Na boisku WKS gra WKS ze Zjednoczonymi, na boisku WIMY WIMA z ŁTSG, w Pabianicach Sokół zmierzy się z PTC i Burza walczyć będzie z Sokółem zgierskim. Mecze łódzkie rozegrane zostaną o godz. 11-ej przed południem. Na boisku LKS-u o godz. 15-ej odbędzie się błyskawiczny turniej piłkarski drużyn robotniczych.

Poza tym odbędą się dwa ciekawe spotkania bokserskie o drużynowe mistrzostwo okręgu. W sali KPZjednoczone gospodarze zmierzą się o godz. 11.30 z drużyną Geyera, a w Filharmonii o godz. 12-ej Hakoah walczyć będzie z drużyną pabianicką Kruscheender. Wreszcie na kortach Makkabi przy ulicy Sztierlinga nastąpi dokończenie spotkania tenisowego Makkabi — WIMA.

Zdarzenia i ludy

Zwierzęta sprzed 80.000.000 lat

Polowania na najdroższe zwierzęta dawne i obecne

W poszukiwaniu śladów tajemniczych zbrodni Sherlock Holmes lupą badał odciski nóg, pozostawione przez złoczyńców. Sherlock Holmes był jednak człowiekiem wąskich miar i małych. Uczestnicy ekspedycji muzeum Sinclaira nie potrzebowali szkła powiększającego aby znaleźć ślady stóp, które napotkali na dalekich pustkowiach Arizony i Colorado. Ślady te miały bowiem nie mniej niż 80 centymetrów długości, zaś krok tajemniczej istoty, która je pozostawiła, wynosił 5 metrów długości. Ślady, o których właśnie mowa, pozostawione zostały przez olbrzyma, przez najgigantyczniejsze zwierzę, jakie kiedykolwiek żyło na ziemi. Amerykańscy uczeni z różnych uniwersytetów, instytutu Smitha i Instytutu Geologicznego wysłani zostali obecnie przez Muzeum, aby odszukać ukryte w skałach olbrzymie resztki zwierząt z czasów przedhistorycznych. Lekki ruch ogona takiego „żyjątko” wystarczyłby, ażeby obalić kolumnę Zygmunta w Warszawie. Ważyło ono tyle, — co dzisiejsza lokomotywa, zaś, stając na tylnych kończynach, było wyższe, aniżeli nasze sześciopiętrowe nowoczesne domy.

Cały szereg takich gigantycznych zwierząt z czasów przedhistorycznych znany nam jest z różnych muzeów — Starego i Nowego Świata. Weźmy dla przykładu diplodokusa, którego pancerz ma długość 24 metrów, albo też nie o wiele mniejszego brontozaurusa, ważącego 25 ton. Były to zresztą zwierzęta bardzo spokojne, posuwające się wolnym i ociężałym krokiem wzdłuż wybrzeży rzek i jezior w poszukiwaniu kilkuset kilogramów zieleni, wynoszących ich dzienny

pokarm. Mózg tych zwierząt, w porównaniu z ich rozmiarami, był niewspółmiernie mały — wielkość jego równała się pięciemu ludzkiej. Takim samym mózgiem obdarzony był brachozaurus, mimo iż jego długość wynosiła nie mniej niż 30 m.

Słabe te i nieuzbrojone zwierzęta podlegały „władzy” dzikich dyktatorów. Najbardziej wśród nich był t. zw. tyranozaurus. Musiał on robić wrażenie straszliwej maszyny wojennej ze swymi pięcioma metrami wysokości. Chodził na tylnych nogach, zaś jego paszcza, zaopatrzona w długie, ostre kły, mierzyła w stanie otwartym 80 cm. Pokarm jego stanowiły owe słabe olbrzymy, o których wspominaliśmy powyżej, zdarzało się jednak niekiedy, iż zamiast na brontozautiusa napadał on na groźniejszego wroga, np. na triceratopsa. Ten ostatni miał 6 metrów długości i ważył 10 ton, przyczem głowa jego uzbrojona była w trzy straszliwe rogi, zaś plecy zaopatrzony w pancerz twardszy od stali. Stegozaurus o tyle górował nad tymi zwierzętami, iż natura obdarzyła go dwoma mózgami. Prócz swego stosunkowo miniaturowego mózgu w głowie, miał on jeszcze dodatkowy mózg na przeciwnej stronie mlecza pacierzowego — dwa-dzieścia razy większy od tamtego i służący jak stwierdził prof. Marsch, do kierowania tylnymi ruchami zwierzęcia.

Najnowsze badania uczonych amerykańskich rzuciły na te olbrzymy, żyjące przed 80 milionami lat, zupełnie nowe światło. Dr. Charles W. Gilmore odkopał resztki największego ze znanych dotychczas egzemplarzy dinozaurusa. Niestety, nie można go zrekonstruować, lecz wszystko wskazuje na to, iż długość

jego wynosiła do 30 metrów, zaś waga około 45 ton. Przedewszystkim zaś udało się ekspedycji Sinclaira odnaleźć ślady stóp i kość jednego z najgigantyczniejszych zwierząt. Szkielet jego wydobędzie się na światło dzienne przypuszczalnie w najbliższej przyszłości. Na podstawie dotychczasowych badań ustalono, iż wysokość tego olbrzyma wynosiła 10 metrów, zaś waga jego co najmniej 50 tysięcy kilogramów. Na odłamkach piaskowca, na których ślady stóp tego zwierzęcia się zachowały, widoczne są ponadto odciski palm, wierzb i topoli, ilustrujące mniej więcej krajobraz, na tle którego te przedhistoryczne olbrzymy się poruszały.

Laik nie może sobie wcale wyobrazić, jakie trudności nasuwają powyższe badania. Dla przykładu przytaczamy, iż szkielet odnalezionego przez profesora Andrew na pustyni Gobi baluchiteriuma, trzeba było zestawić z 60 pojedynczych części. Niekiedy specjaliści muszą zadowolić się kilkoma kłami, trzema lub czterema kośćmi lub też tylko odciskami stóp — jak np. w Belgii, gdy odnaleziono dwunożnego iguanodonsa.

Zdarza się jednakże również, iż uczeni natrafiają na całe sceny z tego zamierzchłego świata. Tak np. prof. Andrew odnalazł małego dinczaurusa, który widocznie zasypany został przez piasek podczas burzy, w chwili, gdy kradł jajka w gnieździe jakiegoś pokrewnego zwierzęcia.

Ekspedycje innego rodzaju, w których biorą udział także uczeni, lecz w większej części ludzie żądni wrażeń i szukający przygód, postanowiły sobie jako zadanie chwytac żywcem bardzo rzadkie lub też zupełnie nieznanne okazy zwierząt za które ogrody zoologiczne i menażerie płacą bardzo wysokie ceny.

— O ile mi wiadomo — opowiedział mi sekretarz londyńskiego ogrodu zoolo-

gicznego — dotychczas tylko około 300 ludzi przystąpiło do zdobycia premii, wyznaczonej za schwytanie pewnego rodzaju antylopy. Dziwne jest, iż do dnia dzisiejszego jeszcze żadnemu nie udało się zdobyć dla nas takiego egzemplara, mimo, iż antylopy te są bardzo jaskrawo zabarwione i stosunkowo często ukazują się ludziom. Premia za takie zwierzę wynosi około 12.000 zł. Kto sprowadzi nam żywą antylopkę karłowatą z Nowej Gwineji, otrzyma nawet 50.000 zł.

Premie zresztą spadają i wzrastają, jak papiery wartościowe. Przed kilkoma laty dowiedzieliśmy się o nowym gatunku małp z niebieskimi twarzami i o rdzawo-czerwonej sierści. Małpy te żyją w lasach Tybetu, pokrytych przez sześć miesięcy roku śniegiem. Zdawało nam się, iż nie będzie trudno schwycić takie zwierzę i wyznaczyliśmy za to premię w wysokości 1.500 zł. Wszelkie wysiłki myśliwych pozostały jednak bez rezultatu. Premia wzrosła zatem z roku na rok, a dzisiaj, chcąc konkurować z ogrodem zoologicznym w Nowym Yorku, zapłacilibyśmy za tę małpę 25 tys. zł. Niedawno zdechł w ogrodzie zoologicznym w Antwerpii jedyny okaz okapi, tej niezwyklej mieszaniny antylopy, zebry i żyrafy. Dzisiaj wartość takiego zwierzęcia wynosi 80.000 zł. Za olbrzymie uarany, ostatnie okazy, przypominające legendarne smoki, płacono po 20 tys. zł. tak że Amerykanin, któremu udało się schwycić 8 takich zwierząt, zarobił pokątną sumę 160.000 zł. Największą premię jednakże wyznaczono za odnalezienie szkieletu pewnego przedhistorycznego ptaka. Niezliczone ekspedycje badały już piaski Nowej Zelandii i tylko raz jeden udało się pewnemu uczestnikowi takiej ekspedycji odkopać kilka kości, dzięki którym można było zrekonstruować częściowo szkielet ptaka Moa. Szczęśliwy znalazła zarobił wtedy nie mniej niż 750.000 zł.

Pracownia okryć **D. FOCKO** **Narutowicza 22** **Powrócił**
DAMSKICH **telefon 262-49** i poleca na sezon bieżący najnowsze modele

NAPRAWA WIECZNYCH PIÓR

W CIĄGU JEDNEGO DNIA we własnych warsztatach f-my

A. J. OSTROWSKI, S-cy
PIOTRKOWSKA 55

Pracownia Okryć **Sz. FINGERHUT**
Damskich

(daw. Piotrkowska 55) została przeniesiona na i zawiadamia Sz. Panie, że powrócił z Paryża z najnowszymi modelami

Al. Kościuszki 9
telefon 167-80

Najprzedniejsze znane materiały z oryginalnej przędzy angielskiej, firmy

Karol Midelburg, Bielsko

„SPORTKING”

są do nabycia **WYŁĄCZNIE** w następujących składach sukna

N. Malczer, Piotrkowska 31 | J. Rozenkopf, Piotrkowska 28—fr. II piętro
G. E. Restel, Piotrkowska 84 | Włókno Bielskie, Nowomiejska 6

Przygody Buffalo Billa

bohatera Dalekiego Zachodu
Nr. 32 p. t.

ZAGADKOWY PRZECIWNIK

ukazał się w sprzedaży

Cena 10 groszy

TANIO DO SPRZEDANIA

16 KROSIEN JEDWABNYCH (2 i 3 czótenkowych) z motorkami.

1 SZPULARKA 30 wrzecionowa firmy Schärer-Nussbauer, Zürich, na krzyżówki i motki — z motorem.

1 SNOWADŁO BENINGERA ze stojakiem na 400 krzyżówek.

1 OPALARKA NA JEDWAB
1 ŁAMARKA GUZIKOWA
1 ŁAMARKA SPRĘŻYNOWA
1 FOULARD NA JEDWAB

Różne motory, części i utensylja tkackie. Wszystkie maszyny w bardzo dobrym stanie.

Informacja: Telefon 167-30 od godz. 9—13 i 16—19.

Szkoła Tańców Władysława Cyrulskiego

AL. KOŚCIUSZKI 21, telef. 211-26 — Wyucza szybko i wytwornie tańców nowoczesnych i narodowych. Lekcje odbywają się indywidualnie i w grupach. Sekretariat czynny codziennie od godz. 11—2 i od 4—10 w.

KOCI POETA OKRADA WEDLINIARNIE
FATALNA POMYLKA PATA I-PATACHONA

MECZ, KTÓRY SIĘ NIE ODBYŁ
RYWALE Z SZKOLNEJ ŁAWY
oto kilka obiecujących tytułów z nowego

39 numeru

„KARUZELI”

który już ukazał się w sprzedaży

Cena 10 gr.

Kupujcie z 1-go źródła
Wózki dziecięce
Łóżka metalowe
Materace wyscielane i sprężynowe „Patent”
Wyżymaczki w Fabrycznym składzie „DOBROPOL”
Piotrkowska 73
tel. 159-90
w podwórzu

DYREKCJA Kolei Elektrycznej Łódzkiej

Spółki Akcyjnej w Łodzi

podaje niniejszym do wiadomości, że w związku z ukończeniem robót brukarskich na ul. Św. Andrzeja, pociągi linii „0” i „5” od niedzieli dnia 25 września r. b. będą kursowały swoją trasą normalną, t. j. przez ul. Św. Andrzeja.

BIURO OGŁOSZEŃ TEOFIL PIETRASZEK

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 115, TELEF. 509.72, 509.73, 609.73.

OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM ŚWIATA

KOSZTORYSY
PROJEKTY
RYSUNKI
KAMPANIE
REKLAMOWE

FACHOWO — SZYBKO — SOLIDNIE

ISTNIEJE OD 1915 R.

Zapisy na dwumiesięczny kurs

potraw jarskich i trzymiesięczny kurs gospodarstwa domowego przyjmuje Szkoła Gospodarcza, WODNA 40 tel. 177-73.

MAGISTER ANGLISTYKI U. J. P. **IRENA WOLFELD**
Dyplom University College Exeter
UDZIELA ANGIELSKIEGO tel. 207-75

MIESZKANIA komfortowe

3, 2 i 1-pokojowe w nowoczesnym domu ze wszelkimi wygodami z centralnym ogrzewaniem od 1.X. Narutowicza 91. Porozumieć się można z właścicielem na miejscu między godz. 12—14, lub telef. 179-86.

Drobne ogłoszenia w „Republice”

są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. —

Kto chce:

- 1) znaleźć lokatora lub sublokatora,
- 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój,
- 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz,
- 4) kupić cośkolwiek okazjnie,
- 5) dostać posadę,
- 6) wyszukać pracownika —

niechaj poda drobne ogłoszenie do „REPUBLIKI”

9 URZĄD SKARBOWY W ŁODZI.

Łódź, dnia 24 września 1938 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25.6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 9 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 28.9. 38 r. i 30.9. 38 r. o godzinie 10—16 w lokalach niżej wyszczególnionych celem uregulowania należności 9 Urzędu Skarbowego w Łodzi, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości na 289. 1938 r.:

Kilińskiego 24/26 towar bawełniany 10.000 zł., samochód ciężar. 2.000 zł., urządzenie biura 420 zł.

Licytacja na 30.9. 38 r.:

Kilińskiego 88, płaszczeski 780 zł.

Za Naczelnika Urzędu
E. RYBARKIEWICZ
Kierownik Działu Egzekucyjnego.

„TON”

KOPERNIKA 16.
Tel. 140-72.

Dziś i dni następnych!

— Zawsze przemiła, urocza, czarująca **ANNY ONDRA** w wesolej, melodyjnej, niepozabawionej pikanterii, komedii p. t. **„Ostrożnie z Miłością”**

Reż. **KAROL LAMAC.** — HUMOR! — DOWCIP! — TEMPO!

„GOSCICINO” S. A. ANDRZEJA 6

KOMPLETNE POKOJE
STOLIKI, FOTELE, KRZESŁA

MEBLE BIUROWE

Właściciel pracowni Okryć Damskich, Kostiumów i Futur

A. CYMERMAN

Gdańska 45
telef. 184-69

Powrócił

i poleca na nowsze modele na sezon jesienno-zimowy

WŁASCICIELKA KURSÓW KROJU i SZYCIA Lina KAUFMAN SIENKIEWICZA 67 POWRÓCIŁA
 i osobiście przyjmuje zapisy od 9 do 18 p.p.
 tel. 113-51

FUTRA oraz własny wyrób **PŁASZCZY** po cenach niskich poleca **CH. PARCZEW** Piłsudskiego 64
 łapkowych i karakurowych niskich tel. 231-43

Włoska Spółka Akcyjna
 „Powszechna Asekuracja w Trieście“ Assicurazioni Generali Trieste
Bilans Majątkowy Centralnej Dyrekcji w Trieście
na dzień 31 Grudnia 1937 roku

STAN CZYNNY: Gotówka w kasie L. 17.099.472,91, gotówka w bankach i innych instytucjach L. 162.203.707,60, papiery wartościowe L. 1.450.133.733,52, akcje Towarzystw nieruchomościowych, zarządzanych przez Towarzystwo L. 20.365.600,—, nieruchomości własne L. 610.722.000,—, żywy i martwy inwentarz folwarków L. 8.906.971,97, weksle w portfelu L. 801.453,99, pożyczki hipoteczne L. 27.133.523,67, pożyczki udzielone na polisy życiowe Towarzystwa L. 217.020.380,72, Towarzystwa reasekuracyjne L. 384.782.092,40, przedstawicielstwa Towarzystwa L. 120.009.125,38, rachunek bieżący Bil. A. L. 57.610.539,95, różni dłużnicy L. 39.479.874,73, depozyty zdeponowane jako kaucje L. 134.964.428,11, razem L. 3.251.232.954,95.

STAN BIERNY: Kapitał akcyjny (całkowicie wpłacony) (120.000 akcji po 1000 lirów) L. 120.000.000,—, rezerwa zysków przepisana statutem L. 39.079.197,02, rezerwa nadzwyczajna L. 25.000.000,—, rezerwy na pokrycie różnicy kursów papierów wartościowych L. 71.618.224,34, rezerwy nieruchomości — L. 79.914.911,73, rezerwa składek (po potrąceniu udziału reasek.) L. 2.106.027.326,09, przeniesienie składek (po potrąceniu udziału reasek.) L. 91.148.910,78, rezerwa na szkody nieregulowane (po potrąceniu udziału reasek.) L. 105.567.099,20, fundusz zysków do podziału między ubezpieczonymi na życie z udziałem w zyskach — L. 3.222.355,93, kasa przezorności urzędników — L. 82.951.888,24, Towarzystwa reasekuracyjne L. 219.215.323,35, przedstawicielstwa Towarzystwa L. 13.572.624,85, rachunek bieżący Bilansu B. L. 57.610.539,95, różni wierzyciele L. 30.482.595,18, bank Italii, 5 proc. pożyczka „redimibile“ na r/ku ubezp. L. 42.519.831,20, depozytariusze papierów wartościowych, z tytułu kaucyj L. 134.964.428,11, przeniesienie zysku niewypłaconego w roku ubiegłym — L. 1.894.832,46, zysk w roku sprawozdawczym — L. 26.442.866,52, razem L. 3.251.232.954,95.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT CENTRALNEJ DYREKCJI W TRIEŚCIE ZA ROK 1937.
ZYSKI: rezerwy składek (po potrąceniu udziału reasek.) z roku ubiegłego L. 2.012.815.654,52, przeniesienia składek (po potrąceniu udziału reasek.) z roku ubiegłego L. 92.214.356,45, rezerwy na szkody nieregulowane (po potrąceniu udziału reasek.) L. 95.689.936,39, wyrównanie kursów — L. 60.653.537,54, wpływ składek (po potrąceniu storn) L. 825.749.760,16, dochody z lokaty kapitałów L. 104.986.670,19, inne dochody L. 42.941.954,53, razem L. 3.113.744.774,70.

STRATY: składki reasekuratorów L. 294.626.223,68, wypłaty szkód, płatnych kapitałów i rent (po potrąceniu reasek.) L. 211.084.429,66, wypłaty za odkupione polisy życiowe (po potrąceniu udziału reasek.) L. 42.492.398,40, koszty administracyjne, podatki, honoraria lekarskie oraz prowizje L. 224.767.710,52, inne wydatki L. 11.587.809,85, rezerwy składek (po potrąceniu udziału reasek.) z roku sprawozd. L. 2.106.027.326,09, przeniesienie składek (po potrąceniu udziału reasek.) z roku sprawozd. L. 91.148.910,78, rezerwy na szkody nieregulowane (po potrąceniu udziału reasek.) z roku sprawozd. L. 105.567.099,20, zysk L. 26.442.866,52, razem L. 3.113.744.774,70.

W Polsce wynosił zbiór składek z dodatkami w roku 1937 we wszystkich działach zł. 9.745.624,71, wypłacono szkód w roku 1937 zł. 4.836.750,56, wypłacone szkody od roku 1926 t. j. od czasu otrzymania koncesji na działalność na całym obszarze Rzplitej wynoszą zł. 37.483.824,81, fundusze gwarancyjne ulokowane w kraju wynoszą zł. 22.745.448,18.

Parę minut masażu
 zjedrnia mięśnie, zmiękcza naskórek, odżywia tkanki. Po oczyszczeniu twarzy otłóbkami Abarid, ruchami masażu rozcierać, wkłapywać, ugniatać krem Abarid, odżywczy i wygładzający zmarszczki, poczym zapudrować..

krem i puder
ABARID

Koncesjonowane Prywatne Przedszkole
ZOFII RAJSFELD
 Legionów 16, tel. 124-47
 Zajęcia już się rozpoczęły. W dni pogodne gry i zabawy odbywają się w OGRÓDKU. Zapisy przyjmuje kancelaria Przedszkola od 9-tej do 14-ej codziennie, prócz niedziel i świąt.

DR. MED. S. Kryńska POWRÓCIŁA Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci) Senkiewicza 34 telef. 241-98 przyjmuje od 12-1 i od 3-4 pp.

LEK. DENT. S. KNOPFOWA Zachodnia 66 tel. 103-97 POWRÓCIŁA Przyjmuje od 10-1 i 3-7.

Sala Filharmonii (XXVIII) Nowy Rok i Śladny Dzień W nadchodzące uroczyste święta Narutowicza 20. Telefon 213-84

odprawi nabożeństwa słynny Kantor **M. D. SOSNOWSKI** z udziałem dosk. chóru pod batutą J. GURFINKLA. — Bilety codziennie od 10 rano do 8 wiecz. do nabycia w kasie Filharm.

KINO-TEATR Wielki film, który za granicą wywołał niebywały zachwyt

PRZEDWIOSNIE „NARODZINY GWIAZDY“
 Żeromskiego 74-76 tel. 129-88
 Pierwszy nowoczesny film w kolorach naturalnych. Lepsza niż w „SIÓDMYM NIEBIE“ i FREDRIC MARCH — wspanialszy niż w „CZARNYM ANIELE“
 W rolach głównych: JANET GAYNOR — Lepsza niż w „SIÓDMYM NIEBIE“ i FREDRIC MARCH — wspanialszy niż w „CZARNYM ANIELE“
 stwarzając postać równą „Dr. Jekyllowi“.
 Ceny miejsc: I m. — 1,09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr., z prawem zajmowania dowolnych miejsc. Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedz. i święta o godz. 12-ej.
 Następnym programem: „KURIER CARSKI“ w r. gł. ANTON WALBROOK.

Kontrabanda broni
 Ukazał się Nr. 46 sensacyjnych przygód
„LORDA LISTERA“
 — Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość —
Cena 10 groszy.

KONCESJONOWANE Przedszkole ROZY KAWENOKI
 w ogrodzie, UL. GDAŃSKA 94
 przyjmuje dzieci od lat 3-6. Zapisy od 12-2.

Dla dzieci z przytęplonym słuchem, głuchych oraz z wadami mowy **PRZEDSZKOLE** komplety pod kier. M. KOBEROWEJ dypl. naucz. spec. Stała opieka lekarska Inż. KILIŃSKIEGO 141 od 10-12 i 19-21. Telef. 176-47.

Harry Dickson
 Przygody Zagadkowego Człowieka
Nr. 37 WODNY CZART
 już ukazał się w sprzedaży. Cena 10 gr.
 Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

PRACOWNIA FUTER M. Rozenberg
 B. wieloletni kierownik działu futrzanego i-my M. GURT Kilińskiego 47, I p. fr. tel. 276-49
 poleca na sezon bieżący **ostatnie nowości futrzane**
 Specjalność galanteria futrzana. — Ceny przystępne.

PRZEDSTAWICIEL
 branży włókienniczej, b. dobrze zaprowadzony, przedewszystkiem w zachodnich województwach i Gdańsku, zdolny fachowiec i kupiec
POSZUKUJE
 poważnej reprezentacji fabryki, składu konsygnacyjnego wzgl. kierownika sprzedaży. Gwarancja materialna i prima referencje do dyspozycji. Łask. propozycje pod „Zwiększony obrót“ do Administracji

Zamierzone jest uruchomienie dnia 1 października **koncesjonowanych kursów maturalnych wpisy codziennie od 5-7**
 GIMNAZJUM C. WASZCZYŃSKIEJ. LEGIONÓW 15.

Dr. Sommer
 CHOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I KOBIECE
6 Sierpnia 1
 tel. 220-26
 Przyjmuje od 9-1 i od 5-8, W niedz. i święta od 10-1.

DR. Alfred Lewi
 CHOROBY WEWNĘTRZNE przeprowadził się na **Nawrot 8** tel. 141-98 ul. przyjmuje od 3-4 i 6-7 w.

Dr. BRAUN
 Cegielniana 4, tel. 100-57
 Spec. chor. skórnych wenerycznych i seksualnych
 przyjmuje od 8-1 i od 5-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-1.

„OLLA“ PRES 2
NIEDOŚCIGNIONE w **JAKOŚCI** i **PEWNOŚCI**
 BEZCIEGANIWNIE ELASTYCZNE!
 ORYGINALNE TYLKO Z TYM ZNAKIEM FABRYCZNYM
 PATENT FRANC. NR. 720 504 PATENT AMER. NR. 1059 70

Do akt Nr. Km 1125/38.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 14-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 132 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 września 1938 r. o godz. 11. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr. 125 odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości a mianowicie: 2 maszyn do wyrobu nicielnic tkackich, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.500, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 13 września 1938 r.
 Komornik:
 (—) W. TRZEBIATOWSKI.
 Sprawa T-wa Ubezp. „Przezorność“ i inn. p-ko t. „Henryk Bertschinger S-yr“.

PRACOWNIA OKRYC DAMSKICH A. ROSENBLAT ZACHODNIA 57

(d. Narutowicza 30) róg SRÓDMIEJSKIEJ
po powrocie z PARYŻA poleca najnowsze modele na sezon jesienno-zimowy

Jeśli włosy wypadają - są chore

Trzeba natychmiast przystąpić do kuracji, aby uniknąć wylisienia. Jeżeli zauważymy łupież, poczuemy swędzenie skóry na głowie, włosy staną się zbyt tłuste lub zaczną wypadać, jest to bezsprzeczny dowód, że czas najwyższy pomyśleć o pielęgnacji włosów. Trzeba co rano wetrzeć łożącą PETROLU Perfection a włosy z pewnością przestaną wypadać, staną się lśniąca i elastyczne i będą się pięknie układać bez używania jakichkolwiek innych środków.

PETROL PERFECTION

o miłym zapachu

Posady

KIEROWNIK cegielni, dobry fachowiec z długoletnią praktyką obeznaną z produkcją maszynową i ręczną poszukuje posady. Of. sub „Kierownik” 27.9.

LEKARZ dentystka poszukiwana do objęcia dobrze prosperującego gabinetu na prowincji. Oferty sub: „L.”

DYPLOMOWANA bibliotekarka wykształcenie średnie, języki: polski, niemiecki, dostatecznie francuski — znajomość pracy biurowej, maszynopisanie — poszukuje posady bibliotekarki, w księgarni lub jakiegokolwiek innej pracy. Chętnie wyjazd. Łaskawe zgłoszenia sub: „Wrzesień 18” do Adm. Republiki.

MŁODA (17 lat), energiczna, wykształcona 7 klas szkoły powszechnej, poszukuje posady w charakterze ekspedientki, sklepowej lub innej, ma praktykę sklepową. Wymagania skromne. Łaskawe oferty do Administracji sub: „70”.

MŁODA inteligentna niewiasta poszukuje posady stałej w charakterze woźnej lub do fabryki. Za pomoc w uzyskaniu pracy chętnie ofiaruje nowiułkę, damską maszynę do szycia. Odpowiedzi proszę kierować do Adm. Republiki pod „Maszyna do szycia”.

BIEGŁA maszynistka z pięcioletnią praktyką adwokacką przyjmie posadę. Skromne warunki. Tel. 277-03.

AGENCI na wysoką prowizję, poszukiwani. Zgłosić się w poniedziałek, wtorek od 4—5 pp. Sienkiewicza 67, m. 20.

INTELIWENTNA kulturalna w średnim wieku poszukuje posady samodzielnej gospodyni, zna świetnie kuchnię. Referencje poważne. Wiadomość Żeromskiego nr. 42, m. 9.

LEKARZ-dentystka z dyplomem polskim, poszukiwana do gabinetu. Pensja lub współpraca. Oferty „Dentystka”

POTRZEBNA zdolna inteligentna pacjentka, dobrze prezentująca się do przedsiębiorstwa handlowego. Oferty sub: „Ekspedientka”.

WYCHOWAWCZYNI młoda, inteligentna, wykwalifikowana ze znajomością francuskiego, przyjmie kondykcję. Oferty pod: „Z. Z.”

POTRZEBNA starsza panna do kapeluszy damskich. Wiadomość: Kilińskiego 16, Biderman.

DUŻE dochody przy pilnej pracy. Firma „Astel” Kraków, Potockiego 8, poszukuje dzielnych przedstawicieli do sprzedaży nowości biurowych na Łódź i okolice.

IZRAELITA, lat 33, maturzysta, energiczny, reprezentacyjny, poszukuje posady przedstawiciela, inkasenta, klerownika lub innej. Kaucja zł. 1500. Of. „M.”

WYCHOWAWCZYNI, absolwentka studium pedagogicznego na Uniwersytecie J. P. poszukuje kondykcji, półkondykcji, korepetycy. Pierwszorzędne referencje. Tel. 272-57, przedpołudniem.

POSZUKUJEMY energicznych agentów do sprzedaży manufaktury, systemem ratalnym. Oferty „Pensja”.

Poszukuję sali fabrycznej

600 m. kw. z napędem elektr. i ogrzewaniem na parterze. Oferty do Republiki sub: „K. L.” 20-2

Kupno i sprzedaż

RESZTKI na płaszcze, kostjumy, suknie i mundurki w najnowszych wiązanach po cenach okazjnych. Wólczajska 7, m. 23.

RESZTKI okazjnie na ubrania, suknie, kostiumy, palta itp. Sienkiewicza 29, poprz. of., parter.

RESZTKI nowości sezonowe na płaszcze, kostiumy i suknie. Al. Kościuszki 22 (dom przejściowy) Piotrkowska 79.

PONCZOCHY, bielizna elastyczna. Największy wybór, również z małymi skazkami. Sprzedaż detaliczna, ceny fabryczne. Śródmiejska 21, lewa oficyna.

MOTOCYKL z przyczepką „Auto-Moto”, królewski walek z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Wiadomość: Wigury (Puśta) 5, warsztat motocyklowy.

1) **ZWIJACZKA** „Spulmaschine” o 40 W. „Mueller i Seidel”.
2) **APARATY** do Perlkopow „Mueller i Seidel” do sprzedania. Tel. nr. 111-64 w godz. 2-4.

KUPIE MOTOCYKL. Oferty pod „Motocykl” do Adm. nin. pisma.

KUPIJE tokarkę, aparat do spawania i Szpång pod „Tokarka” do Adm. nin. pisma.

SKLEP spożywczy z urządzeniem i mieszkaniem, 1 pokój z kuchnią do sprzedania. Wysockiego 4. Chołny.

SAMOCZÓD kareta „Fiat”, stan dobry, tanio sprzedam. Piotrkowska 94. Garaż.

OBRAZ duży, słynnego malarza w pięknej oprawie w kwiatkach i w cennych owocach w martwej naturze, okazjnie do sprzedania. Kilińskiego 120, poprzeczna oficyna m. 25.

MOTOR elektryczny w dobrym stanie 4 i pół P. S. stocznia gdańska do sprzedania ul. Wólczajska 137, w sklepie tyt.

SZAFĘ używaną w dobrym stanie kupię okazjnie. Oferty sub: „Gardero-ba”.

SPRZEDAM owocarnię. Wiadomość: Rzgowska 9 „Owocarnia”.

SAMOCZÓD „Essex” 4-drzwiowy, pierwszorzędny stan, sprzedam tanio. Ogrodowa 20. Wilczkowski.

SAMOCZÓD AERO, sportowy. Sprzedam okazjnie, tel. 243-90.

KUPIE używany aparat do mierzenia prędkości. Oferty pod: „K. W. 46” do Adm. nin. pisma.

MASZYNE do szycia, gabinetowa, sprzedam. Cena niska. Ogrodowa 54, m. 11, oficyna prawa.

DOMEK (Willa), 3 pokoje, kuchnia, 3 werandy, światło elektryczne, ogródek sprzedam, Pabianice przy parku placu Wolności. Informacje Łódź, telef. nr. 160-64.

PIANINO 3-pedałowe w dobrym stanie do sprzedania. ul. Targowa 10. Wiadomość u dozorcę.

ŁOŻECZKO dziecinne metalowe w dobrym stanie okazjnie do sprzedania. Legionów 43, m. 5 (róg Lipowej 27).

KUPIE okazjnie urządzenie biurowe oraz maszynę do pisania. Oferty sub: „Biuro”.

KREDENS orzechowy, stół z krzesłami, okazjnie sprzedam. Piotrkowska 123, lewa of. I w. parter.

ORYGINALNE bielskie najnowsze materiały na kostiumy i palta męskie damskie na sezon 1938/39 do nabycia na raty i na dogodnych warunkach Cegielniana 37, m. 24.

UNIEWAŻNIAM zgubiony weksel zł. 25.— pl. 15.12. 38 r. wystawca B. Bogen, zlecenie B. Korn, Śródmiejska 32

Matrymonialne

KAWALER, lat 30, katolik, pozna panę w wieku lat 25-30 w celu matrymonialnym. Wymagana gotówka 5000-10.000 zł. Oferty składać do Adm. sub: „888”.

DO NIEDZISIEJSZYCH!!! Zdradzona życzem zwolenciejczy natury, wykształcona, 29 - 36 l. (sem.) celem wyliczek poznałbym. Nietelefon z: „Przyjaźń”.

Nauka i wychowanie

BUCHALTERII podwójnej nauczam gruntownie metodą praktyczną z gwarancją samodzielnego prowadzenia ksiąg mlarodajnych dla władz. Cena bardzo przystępna. Nauka pisania na maszynie zł. 10. E. Gordonowa, Wólczajska 43, m. 32, tel. 237-45.

RUTYNOWANA nauczycielka udziela lekcji gry fortepianowej. Ceny przystępne. Legionów 57, Agińska.

KULTURALNEGO towarzysza wolnych chwil, niezależnego, osamotnionego, nauczy angielskiego, francuskiego, Systemem konwersacyjnym, młoda wykształcona, przystojna. Oferty „Warszawianka”.

UZUPEŁNIJ braki w Twym wykształceniu! Dorosłych, młodzień zaniehbana w nauce szybko i gruntownie dokształca rutynowany nauczyciel Polski, matematyka, nauki ogólnokształcące. — Przygotowuje do egzaminów. Aleja Kościuski 13, front. I p. m. 3.

1.50 ZŁ. LEKCJA! Francuzka dyplomowana (Sorbonne) udziela francuskiego konwersacja, Gramatyka, Matura. Korrespondencja. Oferty: „Mademoiselle Solanges”.

STENOGRAFIJ polsko - niemieckiej w przeciągu miesiąca wyuczam oraz języków obcych — 1 zł. gruntownie. Plac Wolności 9, m. 30, fr. II p.

HEBRAJSKIEGO, judaistyka, konfirmacja, udziela rutynowany nauczyciel po cenach niskich. Tel. 123-70.

STUDENT matematyki, fizyki udziela lekcji w zakresie gimnazjum i liceum. Specjalność: matematyka, fizyka, niemiecki. Cena przystępna. Tel. 127-02. Dzw. 2-5.

BUCHALTERII (pełny kurs teorii z praktyką) wyucza b. kierownik Kursów Handlowych, buchalter na stanowisku, Leon Krell, Piotrkowska 79, tel. 145-64. Opłata przystępna.

NIEDOROZWINIETE i nerwowe dzieci ucze pojedynczo lub w grupie. — Oferty pod: „Nerwowe” do Republiki.

STENOGRAFIJ wyuczam kursem sześciotygodniowym. Lekcje i grupy. Hotel Polonia, tel. 115-15. także lekcje francuskiego.

DO WYNAJĘCIA pokój z niekrepującym wejściem, wygody, telefon. Śródmiejska 40, m. 10.

ODDAM pokój umeblowany z wygodami. Kilińskiego 60, II podwórze, lewa oficyna, I. piętro.

POSZUKIWANY pokój w śródmieściu z niekrepującym wejściem dla jednej osoby pracującej. Oferty sub: „Nauczycielka”.

4-POKOJOWE mieszkanie, wszelkie wygody w czystym domu do wynajęcia. Informacje: Odańska 31a, m. 4.

ŁADNY pokój, niekrepującym wejściem I piętro od 1.10. do wynajęcia. Plac Boernera 6, m. 3 (Zielony Rynek).

POKÓJ bez mebli od zaraz do wynajęcia. Pomorska 23, m. 12 pr. of. III p.

CENTRUM. Dwuokienne umeblowany słoneczny pokój, niekrepujący. wygody telefon. Piotrkowska 55/8, prawa oficyna.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, ul. Mielczarskiego 17, m. 1.

ŁADNY, duży pokój umeblowany, telefon, wygody. Żwirki 8, m. 4.

CENTRUM! 2-3 pokojowe mieszkanie z wygodami, słoneczne do wynajęcia. Al. Kościuski 41, dozorca.

LUKSUSOWO umeblowane 3-pokojowe mieszkanie z hollem i wszelkimi wygodami od zaraz do wynajęcia. 11. Listopada 22. Wiadomość u gospodarza.

GŁÓWNE ZALETY

superów Telefunken na rok 1938/39

- 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU dzięki przelączalnemu „Ekonomizatorom Prądu”. Super „T 4” z np. zużycia ca. 20 watów (t. j. tyle co mała żarówka).
- TON znany ze swej głębi i wyrazistości. Głośnik „Telefunken Nawi” z szeroką wstęgową membraną. Filtry wstęgowe.
- SELEKTYWNOŚĆ i CZUŁOŚĆ doprowadzone do maksimum. Wysokowartościowe obwody o żelaznych rdzeniach. Mistrzowski zespół czołowych lamp.
- WYTWORNIE WYKONCZONE nowoczesne skrzynki o tradycyjnie pięknej linii, posiadają wybitne walory akustyczne. Przejrzysta i dokładnie opracowana skala. Łatwa obsługa.

Trzeba posłuchać i porównać, aby ocenić wysoką wartość superów Telefunken.

Radio TELEFUNKEN

Symbol jakości

POKÓJ frontowy, dwuokienne na biuro, skład lub dla pojedynczej osoby, ewentualnie z poczekalni, telefonem i wygodami do wynajęcia. Piotrkowska 31, front, m. 4.

POKÓJ umeblowany lub bez dla pojed. osoby z wszelkimi wygodami z telefonem. Gdańska 6, m. 12, tel. nr. 278-58.

DO WYNAJĘCIA pokój z niekrepującym wejściem. Kilińskiego 10, front I. piętro, m. 5.

DO WYNAJĘCIA komfortowe mieszkanie 3 pokoi. z hollem w nowym domu Żeromskiego 1b, tel. 147-19.

OD ZARAZ do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią z łazienką i wygódką itp. 1-go Maja nr. 40. Wiadomość u dozorcę.

SAMOTNA pani poszukuje inteligentną osobę na mieszkanie. ul. Pierackiego Nr. 7, m. 20 od godz. 8-12 i od 4-7.

POKÓJ duży, ładnie umeblowany dla 1-2 osoby z wszelkimi wygodami. ul. Piotrkowska 117/40.

ADWOKAT poszukuje eleganckiego gabinetu z używalnością poczekalni w śródmieściu. Oferty do Republiki sub: „Adwokat”.

1 POKÓJ z kuchnią i 1 pokój z wygodami do wynajęcia, ul. Limanowskiego 117. Wiadomość na miejscu.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republici”!

ODŚWIEŻAM sufity, ściany, tapety suchym sposobem. Wiadomość: Samuel Wiatrak, Mała 2 przy 6-go Sierpnia, tel. 234-04.

FOTOKOPIUJEMY dokumenty, plany, wizerunki itd. dobrze, tanio i szybko. Przekonajcie się sami! „Intro”, Łódź, Piotrkowska 80. 16.10.

PANNA posiadająca wprowadzoną owocarnię poszukuje współnika(e) z branży spożywczo - kolonialnej, ewentualnie sprzeda. Zgłosić się Żeromskiego 57.

DO PRALNI chemicznej potrzebna prasowaczka z kapitałem zł. 600 jako spółniczka, lub osoba z kapitałem zł. 1.000 bez kwalifikacji do spółki, mając możliwość nauczania się zawodu. Wiadomość w Administracji.

6 KROSIEN jedwabniczych szer. 1.40 mtr. i 1.35 mtr. przy czynnej tkalni do wydzierżawienia. Oferty sub: „Krosna Jedw.” do Adm. Republiki.

PRZYBLAKAŁA suczka czarna w białe łaty. Odebrać za zwrotem kosztów Narutowicza 50, m. 8.

ODPOWIEDZIALNY administrator obejmie administrację nieruchomości. Gwarancja gotówkowa, względnie wykład. Wymagania skromne. Referencje pierwszorzędne. Oferty sub: „Rutynowany”

PRANIE, rozpinanie na ramach, firanek, kap. itp. najnowszym nieniszczącym systemem od jednego złotego, ul. Piłsudskiego 27, m. 21, telefon 249-53. Odbiór, odsyłanie.

Uzdrowiska

KOLUMNA. Pensjonat Wiener, Warszawska 50, przyjmuje zamówienia na święta. Informacje: Łódź, tel. 245-06. 25.9.

Do akt Nr. Km 1545/XI/38.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru jedenastego zamieszkały w Łodzi, przy ul. Zamenhafa Nr. 4 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28 września 1938 r. o godz. 14 w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 192/4 odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości a mianowicie: 4000 mtr. taśmy szelkowej tkanej z gumy różnych kolorów szerokości około 5 cm., bawelnianej, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.200, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 7 września 1938 r.
Komornik: w/z S. GASIŃSKI.

Do akt Nr. Km X. 682 37.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 10-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Zachodnia Nr. 41, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 3 października 1938 r. o godz. 13-ej w Łodzi, Srebrzyńska 36, odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 700 a mianowicie: 2 maszyny do krajania i maszyny do satynowania tektury, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 15 września 1938 r.
Komornik: (—) L. NABOROWSKI.

KOMUNIKAT

Niniejszym zawiadamiam Sz. Kliencie, iż firma **Szejtelman i Gitein w l. L. Gitein** zmieniła nazwę i odtąd brzmieć będzie:

BIURO EKSPEDYCYJNO-TRANSPORTOWE L. GITEIN, ŁÓDŹ

Wólczańska 45, telefon 182-78 (przy ul. 6-go Sierpnia)

Finansowanie zaliczek — Własny tabor samochodowy i konny — Suche, widne składy parterowe

OGŁOSZENIA DROBNE

Lokale

BIURO „POLRUCH“, Piotrkowska 83, telef. 141-02, poleca mieszkania, lokale, domy, place, pokoje umeblowane, garsoniery.

DO WYNAJĘCIA 2, 3 i 4 pokoje z kuchnią, frontowe, z wszelkimi wygodami, tanie komorne, oddam. Napiórkowskiego 47/49.

MIESZKANIA 2 i 3-pokojowe do wynajęcia dom-willa, Kollataja 9, poprzeczna Magistrackiej.

3-POKOJOWE słoneczne mieszkanie luksusowe, wszystkie wygodny, 2 wejścia, do wynajęcia. Kilińskiego 88 u dozorcy.

PIĘKNE MIESZKANIA 4 i 5 pokojowe z 180 na II i III piętrze w nowoczesnym domu, Gdańska 26 do wynajęcia.

POKÓJ dwuokienkowy dla 2 osób w śródmieściu z telefonem i wygodami, nie wyższe 2-go piętra, poszukiwany. Oferty sub: „S. S. K.“ do Republiki.

DO WYNAJĘCIA

umeblowany pokój z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, telefon w luksusowym domu dla solidnego pana. Oglądać od 3-5, Gdańska 43, m. 2. 20-2

5 POKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami do wynajęcia od 1/X-38, Piramowicza 15.

POKÓJ elegancko umeblowany z wszelkimi wygodami (łazienka, telefon) do wynajęcia. Wiadomość: Narutowicza 56, m. 17.

POKÓJ umeblowany, telefon, łazienka do wynajęcia. 1 Maja 40, telefon 183-66

DO WYNAJĘCIA pokój z balkonem od zaraz. I piętro m. 39, Strzelców Kaniwskich 12.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 70 zł. miesięcznie. Gdańska 94.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany, słoneczny, odświeżony, centralnym ogrzewaniem, telefon. Radwańska 4, m. 9.

POKÓJ umeblowany jednoosobowy w nowym domu do wynajęcia. Narutowicza 54, m. 15 od 2-5.

ŁADNY umeblowany pokój na I. piętrze do oddania pani. Obejrzeć można od 10-5 ul. Gdańska 101, m. 4.

SOLIDNY mężczyzna poszukuje pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem w śródmieściu. Oferty: „Niedrogo“.

DO WYNAJĘCIA 3-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami ul. Piotrkowska 51, front. Wiadomość tel. nr. 112-80, godz. 5-8 po poł. w dniu powszednie.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 4-pokojowe frontowe mieszkanie, słoneczne na I. piętrze z nowoczesnymi urządzeniami, centralnym ogrzewaniem i o dwóch wejściach przy ul. Narutowicza 96, tel. 157-13. Wiadomość na miejscu.

PIĘKNY dwuokienkowy pokój umeblowany, frontowy, wygodny, telefon, oddam 1-10 Narutowicza 6, m. 6, 3-6.

POKÓJ słoneczny, ładnie umeblowany wszelkie wygodny oddam. Mielczarskiego 6, m. 12.

POKÓJ umeblowany dla jednej osoby do wynajęcia. Śródmiejska 10, m. 9.

LOKAL fabryczny ca 500 m², parter, prąd elektryczny i gaz, poszukiwany. Oferty pod „Lokal fabryczny“.

POKÓJ elegancko umeblowany z wszelkimi wygodami (łazienka, telefon) do wynajęcia. Wiadomość: Narutowicza 56, m. 17.

DLA 2-CH inteligentnych panów miejsce do spania. Piotrkowska 59, m. 38.

MAŁŻEŃSTWO z 13-letnim chłopcem poszukuje jednego dużego lub 2 umeblowanych pokoi z wygodami i używalnością kuchni. Oferty sub: „Wyplacalna“, do Republiki.

JEDNOOSOBOWY pokój, wygodami telefonem zaraz do wynajęcia. Kościuszki 21, m. 7.

W LONDYNIE, w jednej z najlepszych dzielnic, może student znaleźć pokój z utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie, gdzie pani domu włada językiem polskim. Wiadomość ul. Kilińskiego nr. 77/8, godz. 14-15

POKÓJ umeblowany wprost z klatki schodowej odnajmie panu Kilińskiego 124, dozorca wskaże.

ALA ROZENBLUM

Po powrocie z zagranicy poleca najnowsze modele na sezon jesienny i zimowy
SALON MÓD

Piotrkowska 82, poprzeczna of. 2 p. m. 87

DO WYNAJĘCIA w nowym domu od zaraz 3, 2, 1 pokój z kuchnią, holl, z wszelkimi wygodami, oraz sklep przy ul. Al. 1. Maja 88b. Informacje na miejscu. Telefon 148-40.

3 POKOJE z kuchnią z wygodami, I. piętro do wynajęcia od 1 października Magistracka 1.

WYTWORNY Elegancki Pan ubiera się w nowoczesnym

SALONIE KRAWIECKIM CH. ROZENSZTAJN

Piotrkowska 89 telef. 176-80 (dawniej 11 Listopada 29)

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami i centralnym ogrzewaniem przy ul. POW. 5. Wiadomość u dozorcy i tel. 211-33.

4 LUB 5 POKOI z kuchnią i wszelkimi wygodami w ładnym i spokojnym domu do wynajęcia. Andrzeja 31, tel. 123-22.

FARBIARNIA FUTER egz. od 1918 roku

chem. **H. SCHOENMAN** ul. Piotrkowska 81

Farbowanie, przyciemnianie, odtłuszczenie, czyszczenie, wszelkich futer najnowszą techniką lipską. Ceny niskie.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Piotrkowska 35, m. 7a. II piętro.

POKÓJ przy rodzinie izr. do wynajęcia Wólczańska 109, m. 15

PIĘKNY pokój słoneczny umeblowany gabinetowo, telefon, wejście niekrepujące, front I p. Kopernika 19, m. 4, 8-11, 2-5 i od 8-ej.

DO WYNAJĘCIA lokale 4-pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami przy ul. Narutowicza 49 i Przejazd 46. Wiadomość na miejscu.

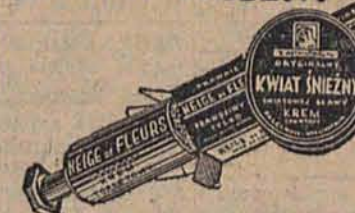
POKÓJ słoneczny z wygodami i telefonem do wynajęcia od zaraz, może być z utrzymaniem. sub: „W.“

Matki

Zapłacicie swe niemowlęta do

„Kropki Mleka“

„KWIAK ŚNIEŻNY“

DLA USZLACHETNIENIA CERY polecamy krem światowej sławy w tubach

KWIAK ŚNIEŻNY

który usuwa wszelkie niedomagania skóry, jak wgrzy, liszaje i pęgi, wygładza zmarszczki, chroni cerę przed ujemnymi wpływami atmosferycznymi. Krem ten stanowi idealny podkład pod puder. KREM, MYDŁO, PUDER WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO udziela gruntownie rutynowaną nauczycielka. Gramatyka, literatura, konwersacja, matura, korespondencja handlowa. Zgłoszenia od 3 do 4 po poł. i od 8-9 wiecz. Piotrkowska 53, m. 20, I. of. II p.

LACINY, polskiego, historii w zakresie gimnazjum i liceum udziela dyplomowana nauczycielka gimnazjalna. Telefon Nr. 193-64.

8 ZŁOTYCH miesięcznie wyuczam gruntownie buchalterii, stenografii, korespondencji i pisania na maszynie. Zaprowadzam: księgi i bilanse, Kilińskiego 50, poprz. odc. I p.

SEKRETARIAT „Nauki“ Andrzeja 4, m. 11, front I p. tel. 245-03 komunikuje, iż wykłady w klasach rannych gimnazjalnych i handlowych dla młodzieży i wieczorowych dla dorosłych rozpoczynają się. Tamże grupy języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego oraz lekcje pojedyncze i korepetycje.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura, Konwersacja, Gramatyka, Tomaczenie, Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20, m. 20 I-sza lewa of. parter

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastoż od 4-8 na noc.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2-3

HEBRAJSKIEGO udziela oraz przygotowuje do konfirmacji dyplomowany nauczyciel szkół państwowych. Dzwonik Nr 248-31. 27. 9.

ANGIELSKIEGO udziela absolwent angielskiego uniwersytetu, medalista, doświadczony pedagog. Tel. 161-79, 12.30-1.30 i 6.15-7.

STUDENTKA udziela lekcji w zakresie gimnazjum. Specjalność łacina, francuski, polski. Tel.: 164-33, w godz. 9-11 i 1-16-iej. 2.10.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14, Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“

w Łodzi zł. 4.— za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.